

V SENCI VELIKIH

*Manj znane osebe
Svetega pisma*

Izet Veladžić

Kataložni zapis o publikaciji (CIP)
pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici
v Ljubljani

COBISS.SI-ID 257743363

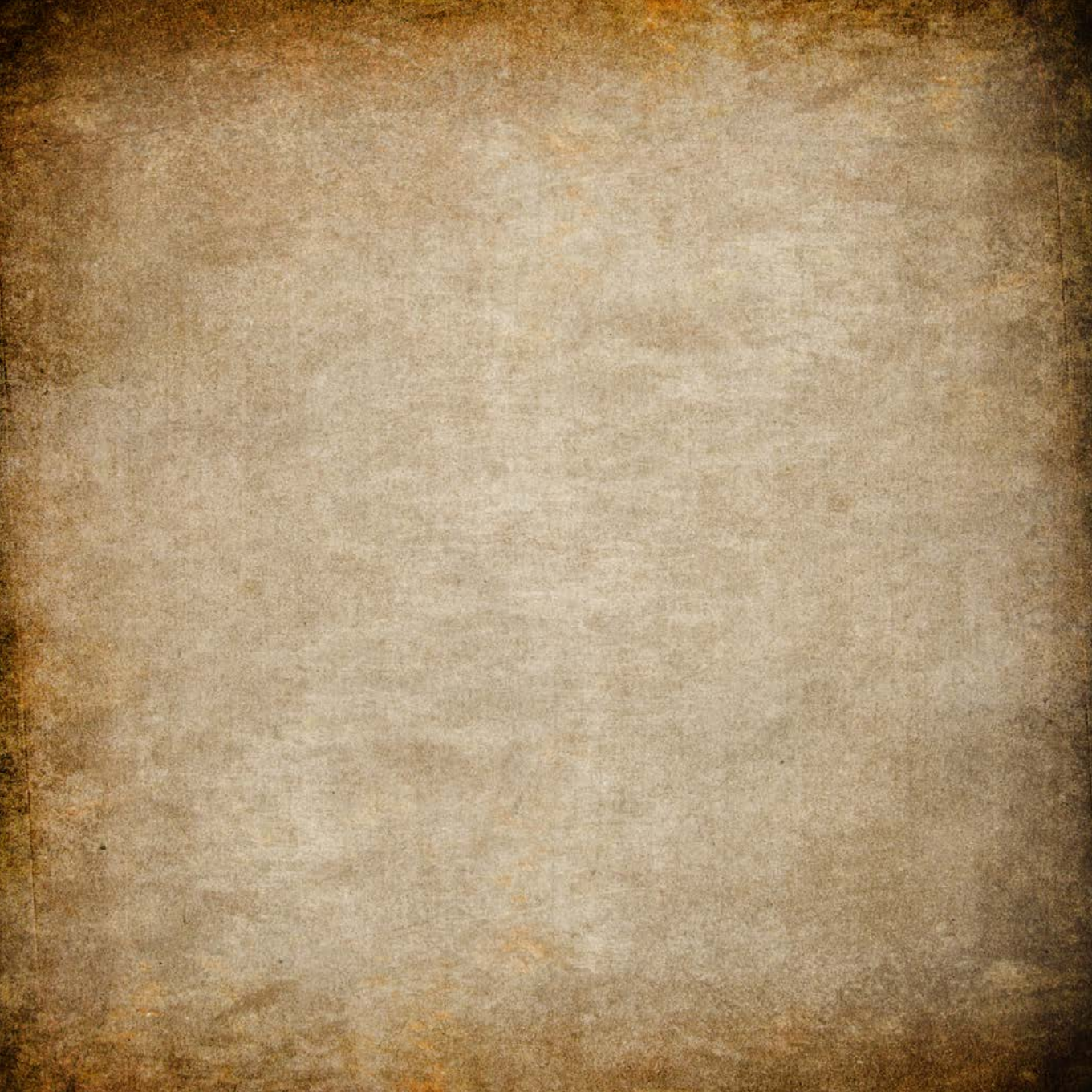
ISBN 978-961-96360-1-5 (PDF)

Predgovor

Bratje in sestre! V rokah imate trideset kratkih zapisov o manj znanih osebah v Svetem pismu. Večina je bila objavljenih v reviji Božja beseda danes, ki jo izdaja Zavod Biblično gibanje (Poljanska cesta 2, 1000 Ljubljana). Zapisi so nastali kot odgovor na namig prijateljice, ki je bila blizu uredništvu revije, če bi napisal kak prispevek na temo po lastni izbiri. Obljubil sem trideset kratkih prispevkov in jih tudi napisal po konceptih za pridige, ko sem še bil binkoštni pastor. Kar smo takrat imeli za pridige, so dejansko kateheze, ki so navadno precej daljše od običajnih pridig. Malo sem pobrskal po spominu, malo po zapiskih – in na novo zapisal te razlage. Kot vir sem uporabljal Sveto pismo, le za informacije o rodovnikih sem pobaral mr. Googla. Ko sem jih pripovedoval s prižnice (ambona), sem na obrazih poslušalcev tu in tam zaznal, da jih pridige nagovarjajo. V želji, da bi nagovorile tudi koga izmed bralcev, jih izročam bratom in sestram v branje in blago presojo.

Izet Veladžić

*Melkízedek,
tisti duhovnik, ki je
blagoslovil Abrahama*

OBJAVLJENO V REVIMI BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2018, ŠT. 1

Melkizedek je ena izmed najbolj skrivnostnih osebnosti v Bibliji. On je namreč tisti kralj in duhovnik, ki je blagoslovil Abrahama in od njega prejel desetino (daritev). Hkrati je podoba kralja Davida, ta pa je podoba Jezusa Kristusa. Z Abrahamom se srečata, ko se je ta vračal s pohoda, na katerem je porazil nekaj lokalnih poglavarjev in rešil Lota. Sodonski kralj mu je ponudil, naj zadrži vse njihovo imetje kot vojni plen in naj izpusti samo ljudstvo. Abraham je vrnil imetje in izpustil ljudstvo. Bolj kot vojni plen je cenil blagoslov Melkizedka, duhovnika Boga Najvišjega. Zapis o tem je v 1 Mz 14,17-24:

Salemski kralj Melkizedek pa je prinesel kruha in vina (ali ne vidimo evharistije?). Bil je duhovnik Najvišjega Boga in ga je blagoslovil, rekoč: »Blagoslovi naj te, Abram, Bog Najvišji, ki je ustvaril nebo in zemljo! In slavljen bodi Bog Najvišji, ki ti je dal v roke tvoje nasprotnike.

Abraham pa mu je odmeril *desetino od vsega*. – Od kod se je prikazal skrivnostni monoteist sredi politeističnega sveta? Vlada v Salemu, popku sveta. Časti Boga Najvišjega. Služi Mu kot duhovnik. Kdo ga je postavil za duhovnika ... kdo ga je mazilil s svetim oljem; od koga je on prejel blagoslov? Ali sta se z Abrahamom prepoznala kot sorodni duši? Ali sta bila vodena od istega Duha? Nauk zgodbe je, da Bog nikdar ni bil brez častilcev in služabnikov in da svet nikdar ni brez duhovnikov.

Melkizedek je bil Davidov predhodnik. Bil je kralj in duhovnik. Tudi David je bil kralj in duhovnik. Najprej je vladal plemenu Judu, po sedmih in pol letih pa vsem Izraelovim plemenom. David je podredil Jebusejce in zavladal v njihovi prestolnici, Jeruzalemu (2 Sam 5,6). Izvajal je asimilacijsko politiko nad prebivalstvom, ki je

preživelo vojno. Izraelova plemena in staroselce je združil v eno ljudstvo. Čez dobrih tisoč let je Jezus, Kralj in duhovnik po Melkizedekovem redu, v eno združil dve ljudstvi: Izrael in narode (pogane).

Psalm 110 začne usmerjati pozornost na Mesija, ki bo večni maziljenec. On bo, podobno kot David in pred njim Melkizedek, kralj in duhovnik: »GOSPODOV govor mojemu Gospodu: 'Sédi na mojo desnico, dokler ne položim tvojih sovražnikov za podnožje tvojih nog. Žezlo tvoje moči pošilja GOSPOD s Siona, vladaj sredi svojih sovražnikov. Tvoje ljudstvo bo voljno na dan tvoje moči v svetem sijaju. Iz naročja jutranje zarje pride zate rosa tvojega otroštva. GOSPOD je prisegel in se ne bo kesal: Ti si duhovnik na veke po Melkizedekovem redu.'« (Ps 110,1-4)

Melkizedek je skrivnostna osebnost. O njegovem poreklu ne vemo ničesar. Zgolj to, da je bil kralj v Salemu in duhovnik najvišjega Boga. Njegovo ime pomeni kralj pravičnosti, ker pa je bil kralj Salema, pomeni tudi kralj miru. Brez očeta je, brez matere, brez rodovnika, brez začetka dni in brez konca življenja. V zgodovini odrešenja se pojavi le za hip in nato izgine. Zato je prispodoba Kristusovega duhovništva, ki je duhovništvo visokega reda. Tudi Jezusovo duhovništvo nima začetka niti konca. Soglasno Pismu Hebrejcem je Jezus nosilec popolnega duhovništva (Heb 7,1-3). Ni iz Levijevega, ampak iz Judovega rodu. Judov rod ni nikoli opravljal duhovniške službe. Zato Jezus ni mogel biti duhovnik Stare zaveze, ki je duhovništvo dodelila samo Levitom. Jezusovo duhovništvo je mesijansko. Abrahama je blagoslovil in posvetil Melkizedek. Jezusa pa je blagoslovil sam Oče: »Tako tudi Kristus ni sam sebe poveličal, da je postal veliki duhovnik, ampak ga je poveličal Oče.« »Ti si moj sin, danes sem te rodil.« (Heb 5,5) Jezus je večni duhovnik. »Zato je Jezus tudi postal pôrok boljše zaveze. Poleg tega je bilo onih duhovnikov več, ker jim je smrt preprečevala, da bi ostali dlje, ta pa ima, ker ostaja živ na veke,

nespremenljivo duhovništvo. Dokončno lahko odreši tiste, ki po njem prihajajo k Bogu, ker vedno živi, da posreduje zanje. Takšen véliki duhovnik je bil za nas tudi primeren: svet, nedolžen, brez zla; tak, ki je ločen od grešnikov in je postal višji od nebes, tak, ki mu ni treba kakor vélikim duhovnikom dan za dnem žrtvovati najprej za svoje grehe in nato za grehe ljudstva. To je namreč storil enkrat za vselej, ko je daroval sam sebe. Postava namreč postavlja za vélike duhovnike ljudi, ki so podvrženi slabotnosti; beseda priseganja, ki je prišla za postavo, pa postavlja Sina, ki je postal popoln na veke.« (Heb 7,21-28) Jezus je služabnik končne Zaveze, ki jo predstavljata kruh in vino, kakor nekoč pri Melkízedku.

Melkízedek je prehodil čudovito pot: od pripadnika »ljudstev« je napredoval v poznavalca Boga, nato je postal prijatelj božjega prijatelja Abrahama in podoba Jezusa Kristusa. Skratka – sveti mož zgodovine odrešenja.

7

*Efrón,
tisti mož, ki je Abrahamu
prodal grob za Saro*

OBJAVLJENO V REVIIJ *BOŽJA BESEDA DANES*, LETNIK 2018, ŠT. 2

V Svetem pismu je malo morje oseb, ki so v zgodovini odrešenja veliko prispevale, hkrati pa so skrite v *senci velikih*. Komaj kdo jih opazi. Efrón je omenjen v 1 Mz 23, 1-20. Celotna zgodba se vrti okoli Abrahama in njegove ljubljene Sare. Umrla je v starosti sto sedemindvajset let. Abraham je bil priseljenec in ni imel nepremične lastnine. Ob Sarini smrti se je to izkazalo kot problematično, saj ni imel kje pokopati pokojnice. Celotna pokrajina se je znašla v zadregi. Kjer koli bi pokopal Saro, bi staroselci to morda razumeli kot okupacijo. Abraham ni bil sam. Že v bitki za osvoboditev bratranca Lota je pokazal, da je sposoben premagati več kot enega nasprotnika. V 23. poglavju je mogoče zaznati napetost. Sarina smrt je odprla temo, ki ni mogla ostati brez odgovora. Če ga zavrnejo in ga razjezijo, lahko nastane velik pretep. Kdo bi mogel prešteti razbite glave in polomljena rebra? Če bi Abraham vzel votlino Máhpelo in tam pokopal Saro, bi mogel vzeti vso deželo. Rodovi, ki šele pridejo, bodo govorili: »Kjer so grobovi naših prednikov, tam je naša sveta zemlja.« Do današnjih dni je tako. Zato je pri mestnih vratih bilo živahno. Občinski možje so se zbrali, da bi se rešili žerjavice v nedrih. Vsi so bili pripravljene dovoliti pokop Sare na svoji zemlji, ampak Abraham je oprezen. Najmanjši spor, recimo med njegovimi in njihovimi pastirji na pašnikih, bi lahko bil povod, da nekdo iz maščevanja onečasti Sarin grob. Najboljša rešitev je bila nekako nakup nepremičnine. Zato Abraham zaprosi prisotne, da posredujejo zanj pri Efrónu, lastniku njive in jame, kjer je želel pokopati Saro.

»Če vam je prav, da spravim pokojnico od doma in jo pokopljem, me poslušajte in rotite Coharjevega sina Efróna, naj mi da votlino Mahpélo, ki jo ima na koncu svojega polja. Za polno vrednost srebra naj mi jo da sredi med vami za grobišče.« (v. 9)

Efrón pa je sedel sredi med Hetovimi sinovi. – Abraham mu je ponudil plačilo v srebru. »Hetejec Efrón je odgovoril Abrahamu vpričo Hetovih sinov, vseh, ki so prihajali k vratom njegovega mesta, in rekel: »Ne, gospod, poslušaj me! Dam ti polje in tudi votlino, ki je na njem, ti dam; vpričo sinov svojega ljudstva ti jo dam. Le pokoplji pokojnico!« (v. 10 in 11)

Ali se je Abraham že kdaj prej z njim pogajal za ta kos zemlje, ne moremo vedeti. Morda. Morda je Efrón cincal, mencal, hoteč iztržiti čim več.

Efrón se je naenkrat našel med dvema ognjema: med Abrahamom na eni strani in svojimi rojaki na drugi. Ali ga bodo rojaki obtožili izdajstva? V tej vroči situaciji je pohitel in ponudil njivo zastonj. V kakšnem tonu je to izrekel? Ali je to bila iskrena pripravljenost, da bi potolažil vdovca, ali morda izzivalni ton objestneža? Recimo: »Zemljo bi kupoval, pritepenec? Tu bi pognal korenine, da bi se za zmeraj spotikali ob tebe? Zastonj ti dam. Pokoplji pokojnico, če si upaš!« Mogoče se je zbal. Možni so vsi scenariji.

Raje verjamem, da je bil Abraham priljubljen med ljudstvom. Morda je izjava enega izmed njih bila iskrena: »*Božji knez si med nami*; v najlepšem izmed naših grobov pokoplji pokojnico!« Morda pa je vse skupaj bil samo navaden trgovski dirrendaj, kot je še danes navada na bližnjevzhodnih bazarjih. Kakor koli, Efrón je za vsak primer imel ceno za svojo njivo. »Poslušaj me, gospod! Zemljišče za štiristo šeklov srebra, kaj je to med menoj in teboj? Le pokoplji pokojnico!« – Pogajanje se je dobro končalo. Ko je Abraham slišal Efróna, mu je vpričo Hetovih sinov odtehtal srebro, ki ga je zahteval: štiristo šeklov srebra po veljavni trgovski teži. Moža sta si segla v roko in šla k notarju.

Štiristo šeklov srebra. Ali je Efrón njivo prodal za najnižjo ceno ali pa je prejel štiristo srebrnih kot najvišjo Abrahamovo ponudbo? Pomembno je, da je Abraham pridobil nepremičnino na najbolj zakonit način. Lahko je mirno živel med Hetovimi sinovi. Svoj na svojem.

V oči pade še nekaj zanimivih podrobnosti. Recimo: omika! Iz zapisa kar žari imenitno izražanje. Abraham se ne sklicuje niti na svoje bogastvo niti na svoj ugled, pač pa poudari, da je med njimi tujec in priseljenc. Pri starih ljudstvih je bila gostoljubnost do tujcev imperativ. Še dandanes se Zahodnjaki čudijo nad gostoljubnostjo, ki so je deležni v Bosni, v Srbiji in še južneje. Tudi sam Abraham je izkazal gostoljubnost trem možem, za katere se je izkazalo, da so bili angeli (1 Mz 18). Abrahamovi sogovorniki ga imenujejo za *Božjega kneza* (23,6). Ponudijo mu *najlepšega izmed grobov*, da v njem pokoplje Saro. 12. vrstica pravi, da se je Abraham *priklonil* pred ljudstvom dežele. Na koncu pogajanja Efrón pove svojo ceno na vzhodnjaško prijazen način: »Poslušaj me, gospod! Zemljišče za štiristo šeklov srebra, *kaj je to med menoj in teboj?*« Na koncu »sta polje in votlina na njem od Hetovih sinov prešla v last Abrahamu za grobišče« (v. 20).

Efrón, neznani prebivalec dežele, v kateri je bil Abraham tujec in priseljenc, ob Abrahamu nenadoma stopi v žarišče neke dobe in postane pomemben mož v zgodovini odrešenja.

Hlojini domači

OBJAVLJENO V REVIJU BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2018, ŠT. 3

Bratje, rotim vas v imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa: vsi govorite isto in med vami naj ne bo razprtij. Med seboj se dopolnjujte v istem umu in istem hotenju ... V mislih imam to, da ta ali oni izmed vas pravi: »Jaz sem Pavlov, jaz Apolov, jaz Kefov, jaz pa Kristusov.« [...] Mar je Kristus razdeljen? Mar je bil Pavel križan za vas? Mar ste bili krščeni v Pavlovo ime?»

1 Kor 1,10-13

Tako je zapisal apostol poganov Pavel cerkvi v Korintu. Hloja, pravijo komentariji, pomeni *zelena trava* ali pa *zeleni kalček*. Gospa je verjetno živela v Korintu in je bila vernica korintske skupnosti. Njena družina je – smemo sklepati – bila zelo ugledna; Hloja je najbrž bila matrona (gospodarica). Vsi v njenem gospodinjstvu so bili užaloščeni zaradi razprtij in strankarstva v skupnosti. Po pomoč so se zatekli k ustanovitelju svoje skupnosti. Morda so mu pisali ali pa k njemu poslali sla. Želeli so, da bi apostol ukrepal, mogoče celo osebno. Da ga ne bi kdo obtožil, da posluša govorice, Pavel natančno pove, od koga je prejel informacijo. Še bolje je, da ga je obvestila skupina vernikov, in ne eden sam. Hloja in njeni kot dobro stoječa družina niso imeli kakšnega osebnega interesa. Skrbelo jih je za skupnost in za ugled Božjega dela, ki ga je Gospod začel v Korintu prav po apostolu poganov – Pavlu.

Hloja in domači so bili osebno zreli in duhovno dovolj dorasli, da so mogli zaznati, da se v skupnosti dogaja razkol. Bratje so se bahaško vedli zavoljo darov Svetega Duha, kakor da bi jih prejeli po zaslugah, in ne po milosti. Na srečanjih je vladal nered. Očitno darov Duha niso znali uporabljati. Tekmovali so in povzdigovali vsak svoj dar nad darove drugih. Zdi se, da so večinoma »govorili v jezikih«, prevajal pa ni nihče. Tako je vse skupaj bilo zgolj nekoristen hrup. Zato jih je apostol opozoril: »In zdaj, bratje, kaj bi vam koristil, če bi prišel k vam

in govoril z darom jezikov, pa vam ne bi govoril o razodetju, spoznanju, prerokbi ali nauku? Podobno je z neživimi stvarmi, ki dajejo glas, kakor so piščal in citre. Kako bomo prepoznali, kaj igra piščal ali kaj igrajo citre, če ne dajejo različnih glasov? Kdo se bo pripravil za boj, če trobenta ne bo dala razločnega glasu? Tako je tudi z vami: ne bodo mogli spoznati pomena vašega govora, če z darom jezika govorite nerazumljive besede. V zrak boste govorili. Kdo ve koliko vrst glasov je na svetu in nič ni brez glasu. Če torej ne vem, kaj glas pomeni, bom za tistega, ki govori, tujec, in tisti, ki govori, bo zame tujec. Tako se tudi vi, ker ste vneti za duhove, potrudite, da boste obilno koristili pri izgrajevanju Cerkve. Kdor torej govori z darom jezika, naj prosi, da bi mogel tudi razlagati. Če namreč molim z darom jezika, moli moj duh, toda moj um je brez sadu. Kaj bom torej storil? Molil bom v duhu, molil pa tudi z umom. Prepeval bom v duhu, a prepeval tudi z umom. Kajti če moliš zahvalno molitev v duhu, kako bo mogel človek, ki stoji na mestu nepoučenega, na tvoje zahvaljevanje reči »amen«, ko pa ne ve, kaj govoriš. Resda se ti lepo zahvaljuješ, a drugega to ne izgrajuje. Hvala Bogu, bolj kakor vi vsi govorim z darom jezikov, toda v Cerkvi raje povem pet besed s svojim umom, da bi poučil tudi druge, kakor pa na tisoče besed z darom jezika.«

Prvič je *glosolalija* omenjena v Apd 2,4. Na prve binkošti zgodnje Cerkve so učenci prejeli Svetega Duha. Bolj ali manj so se skrivali v »zgornji izbi«, kajti Gospod ni bil več med njimi (Apd 2,1). Ko pa so prejeli Duha, so navdušeni in pogumni pritekli med množico romarjev. Jeruzalem je na praznik bil poln. Romarji so bili z vseh koncev Imperija. Judje so bili ljudstvo eksodusov. Razen štiristo let suženjstva v Egiptu so doživeli še sedemdeset let izgnanstva v Babilon. (2 Kraljev 25) Številne družine se niso vrnile. Po nasvetu preroka Jeremija so pognali korenine v izgnanstvu ter prevzeli govorice ljudstev okolja. (Jer 29, 10) Kljub temu so se vsako leto zbirali v Jeruzalemu. (Apd 2,5) Povezovala jih je vera v enega Boga. Prav

med te različno govoreče Jude so pritekli učenci in pripovedovali o velikih Božjih dejanjih. Zanimivo – vsi so jih razumeli, kajti učenci so govorili v jezikih romarjev (Apd 2,7). Čudež je prav v tem, da učenci teh jezikov niso poznali. Sami sebe niso razumeli, drugi pa so jih razumeli. V Korintu so verniki »govorili v jezikih« drug čez drugega ali vsi hkrati. Bilo je neprijetno živahno, kakor recimo danes v nekaterih karizmatških skupinah. Apostol Pavel je moral priostriti pero in jim napisati številna navodila. (1 Kor 12)

Hloja je dragocen primer čuječega, duhovno budnega kristjana. Jezus in apostoli so vedno znova opozarjali, naj bodo učenci budni, da jim nasprotnik ne bi podtaknil še kakšnega izdajalskega Iškarijota. Pavel nikdar ne bi napisal pisma korintski skupnosti, če v Korintu ne bi bilo teh stebrov občestva – Hlojinih domačih. Njihova zasluga je, da imamo kar dve Poslanici Korinčanom.

Na Cerkev se jezi svet in njena otročad. Zgledujmo se po Hloji in sklenimo: zavzemali se bomo za vse brate z molitvijo in dejanji; srčno bomo pristopali k tistim, ki se nas zaradi nevednosti bojijo; blago jih bomo sprejemali in gradili mostove med vsemi ljudmi dobrih namenov, najprej med kristjani in potem širše.

15

*Jeste,
tisti mož, ki se je prehitro zaobljubil*

Knjiga Sodnikov, poglavje 11

OBJAVLJENO V REVIMI BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2019, ŠT. 1

Zgodba o Jefteju je zapisana v enajstem poglavju Knjige Sodnikov. Njegova uboga mati se je preživljala s staro, neugledno dejavnostjo. Oče ga ni zatajil, pač pa ga je pripeljal v svojo hišo. Doletela ga je bridka usoda nezakonskih otrok. Polbratje so ga črtili. Zato je nekega dne pobegnil v deželo Tob. Kmalu se je okoli njega zbrala skupina malopridnežev – nekakšna rokovnjaška *cosa nostra*. Zgodila pa se je v času po Józuetovi smrti, ko »ni bilo kralja v Izraelu; vsak je delal, kakor se je zdelo prav v njegovih očeh« (Sod 17,6; 18,1; 19,1; 21,25). Nekoč so se Izraelci zapletli v pretep z Amónci. Vojna sreča jim je bila naklonjena. Jeftejevi Gileádcí so se naglo odpravili v deželo Tob, da bi Jefteja pripeljali domov, upajoč, da bi jih Jefte s svojo četico malopridnih pretepačev utegnil obraniti pred narsšenimi Amónci.

Jefte bi se stepel z Amónci pod pogojem, da ga domači razglasijo za poglavarja. Ti pristanejo in Jefte se s svojo vardo odpravi v bitko. Bitke se ne boji, saj je v stalnem boju za preživetje na tujem ozemlju. Videti je, da je skoraj navdušen. V zanosu svečano priseže: »Če mi res daš Amónove sinove v roke, bodi GOSPODOV tisti, ki mi pride prvi naproti skozi vrata moje hiše, ko se v miru vrnem od Amónovih sinov. Daroval ga bom kakor žgalno daritev.«

Če pozorno preberemo enajsto poglavje Knjige Sodnikov, vidimo, da je Jefte v pogajanjih z Amónci zelo dobro argumentiral zgodovino spora med Amónci in Izraelci. Zelo dobro je poznal izročilo. On ve, da je Izraelec, sin Zaveze. Ne dopusti potvarjanja zgodovine. Predstavljam si današnjega rojaka tu na sončni strani Alp, ki bi znal vsaj sam sebi tako dobro razložiti našo veroizpoved!

Do tod vse prav in dobro. Njegova zaobljuba pa je bila nepotrebna in tudi zelo poganška. Izrael je šele pred kratkim prejel pravne in teološke okvirje svoje vere. Jefte še ne pozna svojega Boga! Ne pozna Postave! Spomin na Izhod in na Mojzesa je še precej živ. Mojzes jim je *izročil* dovolj razodetja, da so se mogli ravnati po GOSPODOVI volji vsaj v najbolj kritičnih vprašanjih. Bog je obljubil Abrahamu, da bo iz njegovega potomstva sebi ustvaril narod, kateremu bo naložil zgodovinsko nalogo: živeti monoteizem ter pričevati o edinem Bogu. Srčika monoteizma (enoboštva) pa je, da je eden in edini Bog svet – to je, da je drugačen od vseh predstavljenih drugačnosti. Poganski »bogovi« so bili povsem enaki svojim častilcem. Po standardih monoteizma so poganski bogovi – grešni! Stvarjenjski miti starih narodov dajo slutiti, da je stvarstvo nastalo iz medsebojnih sporov med bogovi, iz njihovega medsebojnega vojskovanja, jeze in maščevanja. Poganski bogovi drug drugemu kradejo, speljujejo žene in ljubice, drug drugemu morijo otroke itd. Seveda so tudi podkupljivi. In veliki hedonisti! Prinesi mu kaj dišečega in zahtevaj, kar hočeš. Tudi da sosedu pogine koza. Prelij zanj toliko in toliko živalske krvi in spet zahtevaj, kar hočeš. Daruj mu lepo dekle ali celó otroka, in rešil te bo pred vsakim stvorom. GOSPOD pa je drugačen. Ne prodaja uslug. Ne da se podkupiti. Ne moreš ga prepričati s še tako dolgo molitvijo in rotnjem. Zato je svojemu ljudstvu dal jasno vedeti: »Ko prideš v deželo, ki ti jo daje GOSPOD, tvoj Bog, se nikar ne uči posnemati gnusobe tistih narodov! Naj se ne najde pri tebi nihče, ki bi sina ali hčer žrtvoval v ognju, ki bi opravljal vedeževanje, zarotoval, razlagal znamenja ali čaral ali izgovarjal uroke ali klical duhove umrlih in druge duhove ali povpraševal umrle za svet. Kajti GOSPODU je gnusoba, kdor koli dela te reči, in zaradi teh gnusob jih bo GOSPOD, tvoj Bog, pregnal pred teboj. Popoln bodi z GOSPODOM, svojim Bogom!« Popoln pomeni zrel. Verovanje poganov je magično, je nezrelo in nevredno poštenjaka. Jefte pa je storil prav tisto, na kar ne bi smel niti pomisliti. Darovati GOSPODU tistega, ki mu pride

prvi naproti skozi vrata, ko se v miru vrne od Amónovih sinov. Njegova zaobljuba je znamenje verske nevednosti, morda tudi bahaštva, češ: »Ni mi žal! Jaz imam! Jaz ne skoparim!«

Jefta je zmagal. Kot mož beseda je izvršil zaobljubo. V Micpi mu je prva prišla naproti hči edinka! Deklič je sprejel očetovo voljo. Najprej se je s prijateljicami umaknila v gore, da bi objokovale njeno devištvo. Nato je Jefta izvršil svojo zaobljubo. V spomin nanjo je nastal običaj, da so dekleta vsako leto štiri dni žalovala za Jeftejevo hčerjo.

Jeftejeva zgodba je pomembna kot svarilo: Naša vera naj je v skladu z razumom. Ni treba nam početi nerazumnih dejanj. Ni treba nam suženjsko klečeplaziti pred našim Bogom. Našega Boga ni treba podkupovati, ni treba prisegati. Bog svojim otrokom daje svojo milost tudi medtem, ko spijo. Naše bogoslužje lahko primerjamo z živo verigo. Iz Božjih rok ali rok bližnjega sprejemati ljubezen in jo podajati naprej v druge roke. Ne pozabimo preučiti naše veroizpovedi, da jo bomo znali tudi razložiti bratom in sestram, ki jo znajo samo recitirati (moliti).

Jitro ali Reguel?

OBJAVLJENO V REVIMI BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2019, ŠT. 2

Sveto pismo je polno poučnih zgodb. Eno preberimo takoj:

Midjánski duhovnik je imel sedem hčera. Prišle so zajemat vodo in polnit korita, da bi napojile očetovo drobnico. Tedaj so prišli pastirji in jih hoteli odpoditi. Mojzes pa je vstal, se zavzel zanje in napojil njihovo drobnico. Ko so prišle k očetu Reguélu, je rekel: »Kako da ste prišle danes tako hitro?« Rekle so: »Neki Egipčan nas je rešil iz rok pastirjev; celó vodo nam je zajemal in napojil drobnico.« Tedaj je rekel hčeram: »Kje pa je? Zakaj ste ga vendar pustile? Pokličite ga, da bo jedel kruh!« In Mojzes je privolil, da se naseli pri tem možu. Ta mu je dal svojo hčer Cipóro.

2 Mz 2,16-21

Izstopata lastnosti obeh mož. Prva je Mojzesov čut za pravico. Moral je oditi iz Egipta, ker je branil Izraelca, ki ga je tepel Egipčan; bežeč je naletel na dekleta, ki so jim pri vodi nagajali okoliški fantje. Celó ovce je napojil. Velikokrat je zajel vodo in napolnil korito. Opravil je delo sedmih deklet. Mojzes je imel *pastirsko srce*. Ko je treba, vodi in brani. Prav tako je bil Mojzes *pravšnji človek za politično funkcijo*; služil je slabotnim in jih ščitil. Lahko bi bil izraelski kralj; raje je bil njihov rešitelj in voditelj. Rešil jih je iz tlačanstva in jih vodil do Kanaana, vmes jim je dal Postavo, da so mogli pravično soživeti. Čeprav »velik gospod« s faraonovega dvora, je delal kot pastir. Na paši je doživel *shekinah* – iz gorečega grma mu je GOSPOD govoril.

Druga je Reguélova vzorna vzhodnjaška gostoljubnost. Hčere so mu povedale, kako jih je Mojzes pogumno branil. Takoj je poslal ponj, naj pride z njimi jest kruh. V Postavi je Mojzes gostoljubnost uzakonil: »Tujec, ki biva med vami, vam naj bo kakor domačin, kakor eden izmed vas! Ljubi ga kakor sebe, kajti tujci ste

bili v egiptovski deželi; jaz sem GOSPOD, vaš Bog« (3 Mz 19,34). Slišal sem, da je z nekom »jesti kruh« pomenilo, da je gost smel ostati tri dni. Če je hotel ostati dlje, je moral pomagati pri delu. Mojzes je prijel za delo, še preden so se prav spoznali. Zato ni bilo težko prositi za Cifórina roko. Raguél je že videl, da je Mojzes *fant od fare*.

Okoli imena Mojzesovega tasta je sčasoma nastala zmeda. Jahvistično izročilo ga dosledno imenuje Reguél (2 Mz 2,18; 4 Mz 1,29), elohistično izročilo pa Jitro (2 Mz 3,1; 3,18; 18,1-27). Judovska imena govorijo o značaju posameznika. Na spodnji povezavi najdete zanimive komentarje o Reguélu/Jitru. Iz njih je možen sklep, da je bil Reguél nekakšen duhovnik. Sprva v Egiptu. Tu, kjer ga je Mojzes našel, se ga spomnijo kot Jitra. Zdi se mi, da je to zgodba o *spreobrnitvi* in *duhovni rasti*. Spominja na Savla iz Tarsa, ki je iz Jeruzalema šel kot *preganjalec Cerkve*, na cilj – v Damask – pa je prišel kot *prvi izmed grešnikov in najmanjši izmed Gospodovih služabnikov*. Od srečanja z vstalim Kristusom pred Damaskom ni več bil Savel, pač pa Pavel. Metamorfoza je bila popolna.

Raguél je kot nekak davni *misijonar*. Vero v *enega Boga* so skozi čase negovali prav taki posamezniki in skupnosti, *zvesti Izročilu*. Med tistimi, ki so iskali bolj zelene pašnike, je Raguél iskal bolj zeleno pašo. Morda jim je iz svojih izkušenj lahko kazal *boljšo pot* ter jih utrjeval v veri. Tako je pripravljajl prst za dobro seme pravičnosti, ki ga je v svojem srcu prinašal Mojzes.

Morda je bilo srečanje teh dveh mož neizogibno. Raguél/Jitro je božjemu človeku Mojzesu pripravil dom in preživetje, Cifóra pa ljubezen in toplino doma. V tem okolju je Mojzes štirideset let zbiral moč in modrost za tisto delo, s katerim se je neizbrisno zapisal v zgodovino odrešenja. Vera v *enega Boga* je verjetno obstajala

od pradavnine. Vendar je monoteizem obrodil sadove, šele ko je bil institucionaliziran. Pri tem je imel Reguél/Jitro sicer stransko, a izredno pomembno vlogo. Brat in sestra – čeprav bi bil samo *duhovnik v moči splošnega duhovništva*, prejetega s krstom, je tvoje služenje pomembno. Že s tem, da si, da živiš in dihaš, opravljaš poslanstvo, katerega vrednost pozna le Bog. »Zvestoba do groba« bo bogato nagrajena.

*Tista reva,
ki je podarila največ^v*

OBJAVLJENO V REVIMI BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2019, ŠT. 3

Ozrl se je in videl bogate, ki so metali svoje darove v tempeljsko zakladnico. Videl pa je tudi neko siromašno vdovo, ki je vrgla vanjo dva novčiča, in je rekel: »Resnično, povem vam: Ta uboga vdova je vrgla več kot vsi. Vsi ti so namreč vrgli dar od svojega preobilja, ta pa je dala od svojega uboštva vse, kar je imela za življenje.«

Lk 21, 1-4

Svetnika stežka zaslediš pri belem dnevu. Ne razkazuje svoje pobožnosti na vogalih ulic ali na križiščih poti, pač pa svojo ljubezen do Boga živi v skriti kamri svojega srca. Poglejte ubogo vdovo: v živahnem dogajanju okoli nje je nihče ni opazil. Njen obisk Templja ni bil zgolj dejanje tradicije. Ona se ni šla pokazati niti ni šla videt visokih verskih dostojanstvenikov. Šla je k Bogu Jahveju in mu podarila vse, kar je imela. Imela pa je dva novčiča, zadnja dva novčiča. Dva centa. Kdo ve kakšno moralo bi si posameznik lahko skoval iz te prigode. Morda bi rekel, da je njena daritev nesmiselna, saj se z dvema novčičema ne moreš niti prikupiti niti odkupiti. Ampak ne pozabimo ljubezni! Ljubezen je kakor zrak in voda – rabi le za pikico veliko odprtino, da nekam vdre ali nekam izpuhti/izteče. In gospa je imela dva novčiča. Ravno dovolj, da je po njiju njena ljubezen stekla do njenega ljubljenega. Božja ljubezen ne potrebuje niti toliko, da najde pot do našega srca. Takole je to doumel apostol Pavel: »Zato upogibam svoja kolena pred Očetom, po katerem se imenuje vsakršno očetovstvo v nebesih in na zemlji, naj vam dá po bogastvu svojega veličastva, da se po njegovem Duhu močno utrdite v notranjem človeku. Naj Kristus po veri prebiva v vaših srcih, da bi tako, ukoreninjeni in utemeljeni v ljubezni, mogli z vsemi svetimi doumeti, kolikšna je širokost in dolgot in visočina in globočina, ter spoznati Kristusovo ljubezen, ki presega spoznanje, da bi se izpolnili do vse Božje polnosti. Njemu pa, ki more po moči, katera deluje

v nas, v vsem napraviti neznansko več od tega, kar prosimo ali mislimo, njemu slava v Cerkvi in v Kristusu Jezusu skozi vse rodove, na veke vekov. Amen.« (Ef 3,14-21)

Pred tempeljskim »bankomatom« je bila gneča. Ugledni možje so prišli pokazat, koliko jim ni žal dati. Birti, kočijaži, peki, tu in tam kak vaški župan z županjo, ranocelnik in njegov vajenec ... pustimo zdaj naštevanje, so odvezovali svoje mošnjičke in metali srebro in zlato v tempeljsko zakladnico. Kovanci so lepo tekli po dolgi zaviti cevi in po zvoku so lahko drug drugega »stehtali«. Zadovoljstvo je žarelo na njih obrazih. Nenadoma pa zaslišijo tanko cingljanje dveh novčičev, ki sta veselo poskakovala, kotaleč se v zakladnico. Revna gospa se je hitro umaknila v varnost »skrivne kamrice«. Prisotni so si mislili vsak svoje, dokler ni Jezus povedal: »Resnično, povem vam: Ta uboga vdova je vrgla več kot vsi. Vsi ti so namreč vrgli dar od svojega preobilja, ta pa je dala od svojega uboštva vse, kar je imela za življenje.«

Njeno dejanje je *izredno* dejanje. Ne zgodi se vsak dan. Kakšna je Božja nagrada za izredna dejanja? Preračunljiv človek sprašuje tudi take reči. *Ljubeči* pa ne sprašuje po dobičku. PLAČILO ZA IZREDNO DEJANJE JE DEJANJE SAMO. Podariti se *Ljubljenemu* je milost in privilegij. Najvišjemu dobremu sliši najdragocenejše – popolna, brezpogojna podaritev.

Tu ne bomo ponovili stare morale, kako je blaženo biti reven in kako nevarno je biti bogat. Take misli pustimo idealistom. Prav je, da kristjani želimo vsem ljudem življenje brez pomanjkanja. Ampak Jezus je rekel, da bomo revne imeli zmeraj med nami. Nekaterim pač ne uspe. Sporočilo je namreč povsem drugo. Da je recimo Bogu nemogoče prinesiti premajhen dar. Tudi dva centa je preveč,

če smo priložili sebe. Da pravi nameni štejejo. Da je *veliko* v pričakovanju nagrade ali vsaj pohvale *premalo* in da je *malo* z namenom zahvale ali počastitve *veliko*. In da Bog ne spregleda še tako majhnega daru ali dejanja, ki ga človek stori zavoljo *Njega – Gospoda in njemu v čast in slavo*. Storimo kaj malega, za kar se bo *nekdo zahvalil Gospodu*. Drobna dejanja prekašajo velike besede.

27

*Tista gospa,
ki ji je hči priplesala prerokovo smrt*

OBJAVLJENO V REVII BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2020, ŠT. 1

Kralj Herod, eden izmed treh sovladarjev v Jezusovem času, je ukazal aretacijo Janeza Krstnika. Prerok je vazalu »stopil na žulj«, ko ga je opozoril, da ne bi smel oženiti žene svojega brata Filipa. Herodiada je sovražila Janeza in ga hotela umoriti. Herod se je Janeza bal, ker je vedel, da je pravičen in svet mož, in ga je ščitil. Janez ga je spravljal v zadrego, vendar ga je rad poslušal. Na Herodov rojstni dan se je pri Herodu zbrala smetana. Herodiadina hči je plesala. Vsem prisotnim je bila všeč in kralj je rekel deklici:

»Kar koli me poprosiš, ti bom dal, vse do polovice svojega kraljestva.« Dekle je vprašalo mamico: »Za kaj naj prosim?« Ta pa je rekla: »Za glavo Janeza Krstnika.« Kralj se je užalostil, vendar ji je zavoljo dane obljube ustregel. Tako je poslal po rablja. Ta je šel in ga v ječi obglavil. Prinesel je na pladnju njegovo glavo in jo dal deklici, deklica pa jo je dala materi.

Mr 6,14-29

Pomislite, nihče ni omedlel! Ko so to slišali Janezovi učenci, so prišli, vzeli njegovo truplo in ga položili v grob.

Herodiadina hči (ne pa tudi Herodova) je najbrž bila prelestno dekle, če ji je z milino kretenj in pojave uspelo tako navdušiti materinega ljubimca/svaka. Saj je bilo kakor v pravljici! Kralj ji je velikodušno obljubil »do polovico kraljestva«. Herod je pozabil, da je kakor Horty, admiral brez morja, saj je »kraljeval« nad svojimi brati za račun Imperija. S tujim je pač lahko razmetavati. Sploh pa s tujimi življenji. Česar človek ne pridela v potu svojega obraza, pač nima cene.

»Kačja zalega« v tej zgodbi je mati, ne hči. Česa je kriv ubogi prerok? Kriv je, ker je opravljal svoje poslanstvo: krivičnim je žugal, zvestim je budil upanje, da jim bo dodeljena pravica. Grešnike je umival v vodi kesanja. Padle v veri je dvigoval. Tó je bila njegova krivda. Velikaši tega sveta radi vidijo, da Božji služabniki zanje malce požugajo ljudstvu, ne marajo pa, da tudi njim kdo prebira levite. No, pa smo že v precepu: če prerok vpričo krivice molči, izgubi verodostojnost; če spregovori, verjetno izgubi glavo. Janez, največji prerok, kot ga je imenoval Jezus, je kralja opozoril, da je ljudstvu v pohujšanje. Nečimrna kraljica je čakala priložnost, da bi se Janezu maščevala. Kraljev rojstni dan je odprl možnost. Deklica je odplesala, kralju se je zareklo in kraljica je dobila zadoščenje. Ubogi Janez je moral mlad umreti. S tem se je sprostila pot in pozornost ljudi na Jezusa in Njegovo delovanje.

Sveto pismo je polno dogodkov in izkustev; med njimi najdemo dobre napotke in načela za dobro življenje in pobožnost. Tale zgodba je podoba sveta, kakršnega smo si ustvarili skozi tisočletja. Kristjan je poklican, da živi pokončno ne glede na ceno; da dela dobro, ker je *dobro delati dobro*; da dela dobro Kristusu v čast, kajti ob vsakem dobrem in ljubeznivem dejanju Kristus bolj izstopa, bolj je viden. V tem je kristjanova svetost. Kakšna čast je biti Kristusov pričevalec! Spomnimo se prvega mučenca Štefana, ki je med rojaki nastopil kot pravi prerok. Iz njegove pridige v sedmem poglavju Dejanj odmevajo preroške besede, dostojne Jeremija in Izaija. Tudi njega je zadela usoda judovskih prerokov – umrl je v Jeruzalemu pod udarci rojakov.

Postavlja se nam nekaj vprašanj: Kako je mogla Herodiada biti srečna ob prerokovi nesreči? Kakšna ženska je to? Kamnito srce v lepem telesu? Videti je maščevalna malikovalka sebe. Njegovo veličanstvo kralj Herod se je s Herodiado krepko uštel. K mizi in v posteljo si je pripeljal »gadjo zalego« (glej Mt 12,34). Bratu speljati

ženo ... to nam pove vse o trdnosti njegovega značaja. Še kako bi potreboval, da bi ga Janez sedemkrat potunkal v krstno vodo, kakor se je nekoč general Naaman, ter ga očistil gobavosti (greha).

Mi pa ne obljublajmo prehitro, kajti obljube je treba izpolniti – če ne držimo besede, bomo ob ugled, če izpolnimo, morda komu povzročimo škodo. *Gospod Jezus, Sin božji, usmili se nas, grešnikov. Sveti Duh, vodi nas tako, da bo naš prispevek h grešnosti sveta čim manjši!* Amen.

31

Juda *iz Ulice ravne*

Apd 9,10-18

OBJAVLJENO V REVII BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2020, ŠT. 2

Današnja zgodba se dogaja po tistem, ko je Savel, velik gorečnež za judovstvo, pred Damaskom trčil ob Jezusa. Savel je varoval oblačila tistim, ki so kamnovali Štefana. Odobral je njegov uboj. Ko je videl Štefana umreti s pogledom, uprtim v Nebo, gledajoč Božjo slavo in Jezusa, sedečega na Očetovi desnici, se je v njem prebudila gorečnost za vero prednikov. Verjetno tudi sovraštvo do Jezusa, ki ni izpolnil judovskih mesijanskih pričakovanj. Luka je zapisal, da je Savel *besnel in grozil s smrtjo Gospodovim učencem* (Apd 9,1), vdiral je v njihove hiše in jih vlačil v zapor. Od velikega duhovnika si je pridobil dovoljenje, da bi preiskal tudi sinagogo v Damasku. Učenci, ki bi jih tam našel, bi končali v ječi. Kdo ve kaj vse bi se zgodilo učencem, če Savel ne bi srečal Jezusa. Na misel prihajajo podobe iz našega časa, ko še traja vojna s t. i. *islamsko državo*. V medijih smo gledali, kako letijo glave. Gledali smo, kako so pripadnike drugih verstev utapljali in sežigali pri živem telesu. Videli smo, kako se je godilo koptskim kristjanom. Teh prizorov ni mogoče pozabiti. Dogaja se na istem prostoru. Ni izključeno, da so v Savlovem spremstvu bili prav taki mrkogledi verski miličniki.

Po današnjih prometnicah in z avtomobilom potovanje traja dobrih pet ur. Razdalja Jeruzalem–Damask je namreč 360 km. Kako dolgo je Pavel potoval s svojo četico? Koliko bridkosti je povzročil učencem med potjo? Ko beremo poročilo o Pavlovi spreobrnitvi, ne pomislimo, da je z oblastjo, ki jo je imel, morda koga pregnal z domačega ognjišča. Morda družinico. Lahko bi za njimi ostala kakšna opustela vasica, ali kakšna neutolažljiva vdova, ali mati, ali sestra. Napačno usmerjena verska gorečnost zna narediti veliko gorja. Zeloti so nevarni, čeprav bi ljudem žugali zgolj s sveto Knjigo. Najprej vstanejo zoper svoje, nato še zoper druge. Ali kakor je zvenel stari pregovor nekje z Juga, kdo bo koga, če ne svojega? Jezus ni brez vzroka izrekel svojega blagra: »Blagor tistim, ki delajo za mir, kajti imenovani bodo Božji sinovi.« (Mt 5,9) Takim naj prisluhne kristjan. Kdor

bi za vero bližnjega trpinčil, ne more biti dober človek. Zato še en blagor: »Blagor človeku, ki ne hodi po nasvetu krivičnih, ne stopa na pot grešnikov in ne poseda v družbi porogljivcev, temveč se veseli v GOSPODOVI postavi in premišljuje njegovo postavo podnevi in ponoči.« (Ps 1,1-2) Vere, bratje, ne branimo. Vero izpričujemo z življenjem, posnemajoč Učitelja. Tudi nekakšnih »resnic« ni treba braniti, kajti Resnica je samo ena in Resnica je Bog.

Ko se je torej na kraju dogodka polegel prah, so oslepelega Savla odpeljali v mesto. Samo ugibamo lahko, kako so zašli prav k Judu v Ulici ravni. Tam se je posvetil molitvi. Med molitvijo je v videnju videl nekega Hananija, kako je vstopil in nanj položil roke z molitvijo, da bi lahko spet videl. Istočasno je tudi Hananija imel videnje, v katerem mu je Gospod rekel, naj gre v Ulico ravno in naj pri Judu poišče nekega Savla, ki ga je izbral, »da ponese moje ime pred pogane in kralje in Izraelove sinove. Pokazal mu bom, koliko bo moral trpeti za moje ime.« Hananija je odrevenel. Savel je vendar preganjalec učencev! Med učenci se je strah in nasilje! Vendar je na Gospodovo besedo šel in opravil, kar mu je Gospod naročil. »Položil je nanj roke in rekel: 'Brat Savel! Gospod Jezus, ki se ti je prikazal na poti semkaj, me je poslal, da spregledaš in postaneš poln Svetega Duha.' In v hipu so padle kakor luskine z njegovih oči. Spet je videl, vstal in se dal krstiti.« Od tod naprej Savla ni več. Od tod naprej je *Pavel*.

Tale Juda iz Ulice ravne je s Pavlom vstopil v zgodovino odrešenja. Nekaj pohvalnega njemu v prid veje iz tega poročila. Morda namig na nagrado za izpričano vero v Kristusa? To bomo izvedeli, ko pride čas. Mi pa pogumno izpričujemo vero. Ne zaradi obeta nagrade. Nagrada je že to, da pričujemo Zanj. Bogu hvala.

35

Tisti neznanec, ki je kralju posodil osla

OBJAVLJENO V REVIJU BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2020, ŠT. 3

Po starodavnih napovedih izraelskih prerokov naj bi nekoč nastopil kralj iz Davidove dinastije, ki bo nepremagljiv – Mesija. Jezus iz Nazareta je sicer kazal vsa mesijanska znamenja, ni se pa hotel vojskovati. S tem je grenko razočaral elito, ki si je od Mesija obetala zelo svetlo prihodnost. Kmalu po tistem, ko je obudil Lazarja, se je Jezus odpravil v prestolnico, odločen dati rojakom še eno mesijansko znamenje: vstopiti v prestolnico na kraljevski način. Zato je potreboval osla ... ja, prav osla, kajti izraelski kralji niso stopali na prestol z belega konja (znamenje moči), pač pa z oslička (znamenje ponižnosti).

Približujoč se mestu, je Jezus dva učenca poslal k tajnemu učencu, rekoč:

[K]o prideta v mesto, vama bo prišel naproti človek, ki bo nosil vrč vode. Pojdita za njim v hišo, v katero bo šel, in recita hišnemu gospodarju: »Pojdita v vas, ki je pred vama, in takoj bosta našla privezано oslco in oslička pri njej. Odvežite ju in ju pripeljita k meni. Če vama kdo kaj poreče, recita: 'Gospod ju potrebuje,' in takoj ju bo poslal.«

Lk 21,1-10

Rečeno – storjeno! Ne vemo, če sta bila dogovorjena. Vendar je ta učenec preprosto bil tam, Gospodu na razpolago ob priliki in nepriliki. Včasih si mislimo, da je za služenje Kristusu potreben ne vem kakšen napor. Da moramo biti stalno na preži in urno izvršiti vsak Njegov namig. Kakor če bi se bali, da ne bomo mogli niti trenutka živeti *zase*. Tukaj v zgodbi pa je videti, kakor če bi se Gospod prilagodil urniku skrivnega učenca. Svoja učenca je odposlal ravno takrat, ko je nekdo nesel vrč vode v učenčevo hišo. Sledila sta mu. Izposodila sta si oslička (nekdanji rent-a-car) in ga odpeljala k Jezusu. Tako je Jezus prišel v Jeruzalem po starinski šegi izraelskih kraljev. Vse drugo je slavna zgodovina.

Razočarani rojaki so ga izdali in ga izročili biričem. Judovski patriarh je naročil, naj ga usmrtijo. Poveljnik okupacijske vojske bi mu bil prizanesel, vendar so ga staroselci tako grdo pogledali, da se je vdal njihovi volji. Jezus (Mesija) mu je na kratko razložil: »Moje kraljestvo ni od tega sveta. Ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki bojevali, da ne bi bil izročen Judom, toda moje kraljestvo ni od tod.« Izmenjala sta še nekaj modrih besed. Nato si je Rimljan umil roke in predal Kristusa biričem. Ti so se po orožniško znesli nad njim. Na smrt izmučenega so odvedli na bližnji grič in ga tam križali. Tako smo dobili Odrešenika.

Vrnimo se k skrivnemu učencu. Možak je molil in delal (ora et labora!) in se ni ukvarjal z nepomembnimi vprašanji, na katera bi mogli odgovoriti le fanatiki. To je namreč njihova značilnost. Ni se oziral po znamenjih Mesijevega prihoda, čeprav se je vsem mudilo, da bi zagledali. Niti ni obračal pozornosti na samooklicane »mesije«, ki jih ni manjkalo niti takrat niti danes. Rekel bi – človek zdrave vere. Mirno živeti naše zemeljsko življenje je naše osnovno poslanstvo. Živeti v zavesti, da Bog ne pričakuje od nas več kot pravičnost, ker je v domeni naše svobodne volje. Za vse drugo poskrbi Gospod. Vero, upanje in ljubezen prejemo od Njega. Naše odrešenje je samo v Njegovih rokah, sicer bi nas »pravoverni ljubitelji pekla« lastnoročno pekli v neskončnost. Gospod je predober, da bi nas prepustil ljudem, ki svojo pravovernost vidijo v svoji maščevalnosti. Predober je, da bi nas prepustil našemu doumevanju teoloških gordijskih vozlov ali celo našim lastnim odločitvam. Marsikdaj se počutimo tako, da bi sami sebe odvrgli v kontejner za smeti (morda celo v pekel).

Pri tem učencu mi je všeč še ena lastnost: bil je podoben Gospodu, za katerega je prerok Izaija napovedal: »Ne bo vpil, ne bo povzdigoval in ne dal slišati svojega glasu po ulicah.« Božjega kraljestva namreč ne poganja vik in krik niti ustrahovanja, pač pa ljubezen Božja, ki presega vsa pričakovanja. Soli Deo gloria!

39

Eliáb, tisti 'špickandidat', ki ni bil izvoljen

1 Sam 16,1-13

OBJAVLJENO V REVJI BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2021, ŠT. 1

V šestnajstem poglavju Prve Samuelove knjige je zanimiva zgodba o prvem kralju Izraelcev. To je bil Savel, ki je postal kralj, medtem ko je iskal izgubljene očetove osle. Prerok Samuel je bil očaran nad Božjo izbiro. Savel je bil namreč lep kot slika in za ramo višji od vseh drugih fantov. Sprva je bilo vse, kakor je treba. V neki politični krizi se je Savel pokazal kot nepotrpežljiv; lotil se je duhovniškega opravila. Gospod pa ni hotel politika in patriarha v eni osebi. Prepustil je Savla samega sebi in izvolil drugega mladeniča za kralja nad Izraelom. Preden nadaljujemo, preberite odlomek v Svetem pismu.

Po navdihu Svetega Duha je šel prerok Samuel v Betlehem k Jeseju. Ta je imel kup sinov. Enega od njih je Samuel mazilil za kralja. Po Jesejevi presoji je bil »špickandidat«
Eliáb, ampak nebeški kneset ga ni potrdil. Če bi Savel vedel, kaj se dogaja v Betlehemu, bi najbrž urno prijezdil z desetino helebard. Kdo ve kaj bi ostalo od Betlehema ... Jesejev prvenec je torej čakal, kdaj bo prerok izlil sveto olje po njegovi glavi, licih in bradi. Kakšne misli so se odpirale pred njim: krona, prestol, žezlo, lipicanca in brhka dekleta, kamor pogledaš ... Vse to je umrlo tisti hip, ko je šel prerok mimo njega. Šel je mimo naslednjega in tako vse do zadnjega. »Potem je Samuel rekel Jeseju: 'So to vsi mladeniči?' Jese je rekel: 'Ostal je še najmlajši. Glej, ta pase drobnico.' Samuel je rekel Jeseju: 'Pošlji ponj in naj ga pripeljejo, kajti ne sedemo za mizo, dokler ne pride sem!' Poslal je ponj in ga dal pripeljati. Bil je rdečkast, lepih oči in prijeten na pogled. GOSPOD je rekel: 'Vstani, mazili ga, kajti ta je!' Samuel je vzel rog z oljem in ga mazilil sredi njegovih bratov. Od tega dne naprej je GOSPODOV duh napolnjeval Davida.« (1 Sam 16,11-13b) Zakaj je Eliáb izvisel? V sedmi vrstici je odgovor, ki ga je prejel Samuel od GOSPODA: »Ne glej na njegov videz ne na njegovo visoko postavo, kajti odklonil sem ga. Zares, GOSPOD ne vidi, kakor vidi človek. Človek namreč vidi, kar je pred očmi, GOSPOD pa vidi v srce.« Človek vidi zunanost, vendar videz vara! To pa je veliko

gorje. Le iz srca, če je ljubeče, izvira zdravilo za vse bolezni, razen za zaljubljenost. Iz srca, je rekel Jezus, »prihajajo hudobne misli, umori, prešuštva, nečistovanja, tatvine, kriva pričevanja, kletve« (Mt 5,19; Mr 7,21). Ne vemo, kakšen vladar bi bil Eliáb. Ali bi mogel biti predslika Gospoda Jezusa? Kakšni vladarji bi bili drugi Davidovi bratje? Samo Bog ve. Samo Bog je vedel, kaj je bilo v Davidovem srcu. Toda porečemo lahko: »Mar ni David grešil po vseh točkah?« Res je. Grešil je, grdo grešil. Vendar je imel redko lastnost: znal je priznati, se pokesati in za vselej prekiniti grešno početje. Znal se je ponižati, se zjokati nad seboj. Zavedal se je svoje človeškosti in ranljivosti. Sam je rekel: »Zakaj svoje pregrehe priznavam, moj greh je vedno pred mano.« (Ps 51,5) Predvsem pa je kralj David »znal ljubiti [...] iz vsega srca, z vsem umevanjem in z vso močjo ter ljubiti bližnjega kakor samega sebe«, in to je »več kakor vse žgalne daritve in žrtve« (Mr 12,33), zato je bil izvoljen.

Abitófel, starozavezni Juda Iskariot

OBJAVLJENO V REVII BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2021, ŠT. 2

Ahitófel je bil moder mož.
2 Sam 16,23 govori o njegovi modrosti:

*Svět, ki ga je Ahitófel dajal tiste dni, je bil, kakor če bi vprašali Božjo besedo.
Toliko je veljal vsak Ahitófelov svět tako pri Davidu kakor pri Absalomu.
2 Sam 16,23*

V 1 Kron 27,33 ga najdemo kot Davidovega svetovalca. Z Davidom je bival od njegovega kronanja do smrti Davidovega upornega sina Absaloma, ko je ta izvedel državni udar: »Ahitófel je bil kraljev svetovalc in Arkéjec Hušáj kraljev prijatelj.«

Ahitófel je bil iz mesta Giloh blizu Hebrona (Joz 15,51-55). Ti kraji so bili Kalebova posest. Ahitófel je bil Kalebov potomec. Na tem področju je hodil na lov kralj Savel; pogosto je lovil mladega Davida. Slutil je, da ga bo David zamenjal na prestolu. Enkrat je David poslal mladega Ahitófela k bogatemu Nabal, da bi od njega iztržil kakšno plačilo, ker je varoval njegove črede in njegove pastirje pred krajevnimi rokomavhi. Iztržil ni nič. Zadrega je razreševala Nabalova iznajdljiva žena Abigaila. V 1 Sam 25 Abigaila razloži pomen njegovega imena: Norec! – »Zares, kakor mu je ime, takšen je. Nabál mu je ime in norost je z njim.« – To je edini človek v Svetem pismu, ki nosi tako ime. Po Nabalovi smrti je David vzel Abigailo k sebi.

Zanimivo je, da je Ahitófel omenjen kot Nabalov brat. Morda sta bila zgolj bratranca. Druga zanimiva povezava je neki Eliam, ki je omenjen med Davidovimi tridesetimi junaki. Bil je Ahitófelov sin (2 Sam 23:34, imenovan tudi Ammiel v 1 Krn 3:5).

Eliamova hči je bila Betšebe. Potemtakem je Ahitófel bil Betšebin stari oče. Betšeba je Davidu rodila Salomona, ki je po očetu zasedel prestol. Salomon je Ahitófelov pravnuk. Tudi on je slovel po modrosti.

Ahitófel je bil eden redkih, ki je vedel za Davidovo prešuštvo z Betšebo, ženo njegovega najzvestejšega vojskovodje. Betšeba je bila z Urijem srečno poročena. Njegovo ime pomeni Jahvejeva luč. Bil je prozelit in poveljnik v Davidovi vojski. Betšebo je silno ljubil (2 Sam 12:3). Na Davidov namig so Urija zvalili v najhujši boj. Sredi boja so ga zapustili. Padel je pod sovražnikovimi meči. Nikdar ni izvedel, da je bil izdan, niti kdo ga je izdal, niti kakšno ponižanje je doživela njegova ljubljena. Ahitófel je takrat bil na dvoru. Vedel je. Zamero je dolgo nosil v srcu. To je najverjetnejši razlog, da se je v kritičnem trenutku odvrnil od Davida in se pridružil zarotnikom. David ni vedel, da je Ahitófel vedel. V Ps 41:9 David stoka: »Tudi mož mojega miru, ki sem mu zaupal, ki je jedel moj kruh, je vzdignil peto proti meni.«

Zakaj pa je Ahitófel storil samomor? Nesrečo je zakuhal Davidov sin Absalom. Mudilo se mu je zasesti prestol. Takrat se je Ahitófel pridružil zarotnikom in se postavil proti Davidu. Čemu? Ali si je hotel ob novem kralju priskrbeti varno starost? Zarotniki mu niso zaupali in so storili nasprotno od tistega, kar jim je svetoval. Zavedal se je, da bo udar spodletel. Tako je ostal obupan med dvema gospodarjema. Absalom je padel, k Davidu ni več mogel. Osedlal je svojega osla in odpeketal domov. Doma se je obesil.

Zanimivo je, da je Jezus pri zadnji večerji prav te besede rekel Judu, ko se je Juda odpravil uresničit izdajstvo Jezusa. Tudi on se ni več mogel vrniti med apostole in tudi on se je obesil. Ahitófel res ni imel druge izbire, kajti Davidovi biriči bi ga

prej ali slej prijeli in ga pogubili. Ampak Juda – ta se je grdo uštel. Odrešenik sveta je bil še isto noč aretiran in naslednji dan je bil križan. Bolje bi bilo, če bi se vrnil med brate, ki bi ga morda potolažili, Gospod Jezus pa bi mu odpustil, kakor je odpustil onemu drugemu junaku – apostolu Petru.

Gorje, če bi svojo zadolženost do Boga razreševali kakor Ahitófel in Juda! Vrv je slaba rešitev. Boljše je kesanje in poravnava krivic. Gospod je dober in bo odpustil. Zahvaljujmo se Gospodu za Njegovo potrpežljivost z nami.

Pinhás, *tisti mož, ki je zatrl epidemijo*

OBJAVLJENO V REVIMI BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2021, ŠT. 3

**Da bi razumeli osebe in dejanja iz svetopisemskega poročila,
najprej preberimo izbrano besedilo v Svetem pismu,
4 Mz 25,1-18.**

Glavni junak v prebrani žaloigri Pinhás je bil vnuk prvega Velikega duhovnika, Mojzesovega brata Aarona. V tej pripovedi je Izrael še vedno na poti. Še je Exodus – Izhod iz egiptovskega suženjstva. Nekje so trčili ob Moabce. Ti so jim pripravili prvovrstno vojno prevaro. Med Izraelce so poslali svoje okužene ženske. Verjetno z namenom, da se z njimi okuži čim večje število moških. Letopisec pravi, da so jih hotele zvabiti k čaščenju Baala, boga tistih krajev. *Baalizem* je bil kult plodnosti. Če so Moabke bile svečenice Baalovega kulta, so gotovo bile okužene z vsemi možnimi veneričnimi boleznimi. Te so bile neozdravljive. Izraelski možje, ki so z njimi nečistovali, so si naredili dvojno škodo: malikovali so in okužili so se. Kdor je zbolel, se je onesposobil za boj in za življenje. Predstavljajmo si, da bi naleteli na bolnike, okužene s HIV-om ali ebolo. Ali bi minister za zdravje križem rok gledal, kako drug za drugim odhajamo na drugi svet? Ali bi naš obrambni minister mirno gledal, kako se redčijo bojne vrste naše nepremagljive vojske? V nevarnosti niso bili le grešni korenjaki, pač pa tudi njihove žene in otroci. Nekdo je moral ukrepati. Ukrepal je Pinhás. Ukazal je, naj se zberejo vsi možje, ki so se udeležili nečistovanja. Nato jih je ukazal pogubiti. Pogubljenih je bilo 24.000 mož.

Okrutno? Seveda je okrutno. Skoraj toliko, kolikor jih je na koncu druge svetovne vojne padlo na Kočevskem. Le da so naši fantje bili zdravi. Okuženi so bili izvršitelji ... Ker je naše besedilo zapisano v *homiletični retoriki*, nasprotniki vere taka besedila uporabljajo za dokazovanje o škodljivosti religije. A Izraelci niso bili barbari niti Vandali. Pred njimi so bili njihovi bratje in sinovi. Niti niso bili kakšni verski zaslepljenci, ki bi *za Boga ubijali*. Mrzlično so iskali rešitev.

Recimo, da je generalštab rekel svojo, končno odločitev pa naj bi izrekel minister za zdravje. Zdravstvo je takrat bilo v domeni Levitov. Odločitev je padla: nad pekočo rano s pekočo travo! Na kocki je bil obstoj naroda, približno tako številnega, kot je naš. Narod, ki se še ni ustalil niti zaživel. Poleg tega je bil v nevarnosti sam projekt monoteizma. Judje niso nikdar do konca razumeli veličine svojega klica/ poslanstva. Z njihovim baalizmom so se ubadali vsi preroki. Njihova zgodovina se skoraj ves čas vrtila okoli njihovega latentnega malikovalstva. Lahko si mislimo, koliko opravljanje so imeli duhovniki, ko so opozarjali ljudstvo na nevarnost. Danes bi rekli: »Že spet ta Cerkev! Spet moralizirajo! Mar nismo gospodarji svojih teles?« Kritiki bi lahko zgolj s ščepcem razumnosti in poštenosti sami uvideli, da je šlo za izredno neprijeten zdravstveni ukrep. Druge izbire ni bilo. Ko je torej Pinhas videl, kako se je neki parček kljub opozorilom, kljub rotnju, kljub grožnjam izmuznil v šotor, je vedel, da je treba nekako presekati. Veliko ljudi je padlo, da bi se jih večina rešila. Tako je zmeraj bilo in zmeraj bo.

Celotno poročilo poudarja potrebo po spoštovanju družbenih dogovorov, če hočemo preživeti drug ob drugem. Številni namreč tega ne razumejo in se zmrdujejo nad zapovedmi ter si ne pustijo svetovati. Kakšno škodo si delamo, ker ne prisluhnemo, kaj nam drugi govorijo! Menim, da nas posledice take držbe spremljajo od Geneze 3 vse do naših dni. Ne izpustimo iz vida, kako težka je bila odločitev pred Pinhasom. Mučna. Tvegana. Bog enako ljubi vse ljudi. Izraelce in Moabce enako. In vendar je bilo treba odpraviti posledice napačne odločitve ter preprečiti še večje gorjé. Zmeraj mora nekdo popraviti, kar drugi razdrejo. Še odgovor tistim, ki vedno znova sprašujejo: »Zakaj Bog to dovoli?« – Bog ne dovoli, pač pa človek povzroča ranjenost sebi in bližnjemu *kljub temu, da Bog ne dovoli*.

Sveto pismo je treba znati brati, sicer lahko zaidemo v nevarne interpretacije, ki nimajo nobene zveze niti z judovstvom niti s krščanstvom. Diletantski razlagalec je enako nevaren kakor tiste moabske dečve. Na srečo zdravilo obstaja: Katekizem. Bogu bodi slava!

51

*Roda,
tista, ki je šla poslušat,
kdo trka sredi noči*

OBJAVLJENO V REVIMI BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2022, ŠT. 1

**Potrkal je na vežna vrata in služkinja z imenom Roda je šla poslušat, kdo trka.
Apd 12,13**

Skratka, kralj Herod je mutiral v populista. V kriznih časih oblast rada ustreže nekaterim krogom družbe. Nekomu je bila prva skupnost kristjanov kakor trn v peti. Herodu so najbrž namigovali, da je treba vrste kristjanov razredčiti. Zato je Herod na ljubo nasprotnikov Poti *udaril po nekaterih, ki so vodili Cerkev*. Pod mečem je padel Janezov brat Jakob, nato so vrgli oko na Petra. Aretirali so ga in ga vrgli v ječo, da bi mu po Pashi sodili. Stražilo ga je kar šestnajst hrustov. Zadnjo noč, po kateri je imel stopiti pred sodišče, je prvak Cerkve spal med dvema stražarjema, *Cerkev pa je zanj vztrajno molila*. Predpostavljam, da bratje in sestre niso prosili za kakšno čudežno intervencijo, pač pa le to, da bi Bog opogumil sicer bojazljivega Petra, da bi nekako zdržal zasliševanje in sodbo. Med čakanjem pa bi lahko od prizadevnih aparatčikov prejel izdatno rahljanje reber. Ampak Petrova *ura še ni bila prišla*. Moral je *pričevati* še marsikje, nazadnje v večnem mestu Rimu.

Peter je torej spal. Vsi so spali, kajti nihče ni zaznal dogajanja v celici. Petra je nekdo močno sunil v bok. Predramil se je in zagledal Gospodovega angela, oblitega s svetlobo. Rekel je Petru, naj vstane. *In verige so mu padle z rok*. Saj ne moreš verjeti! Nato se je moral še obuti in obleči, potem sta mimo spečih stražarjev šla do glavnih vrat in tudi ta so se sama odprla. Peter ni vedel, ali sanja ali vidi prikazen. Na ulici je angel »izparel«; Peter se je šele zunaj zavedel, kaj se je zgodilo. Stopil je do hiše Marije, matere pokojnega Janeza Marka, kjer je bilo molitveno srečanje. Vedel je, da ga bratje ne bodo pustili brez podpore. Cerkev je molila tako zavzeto, da ni nihče slišal, ko je Peter potrkal na duri. Le Rodi se je zazdelo,

da nekdo trka. Šla je k vratom ter *poslušala*. Tako so pred vrati s strahom prisluškovali preganjanci vseh ideologij in vseh revolucij. Spomnimo se samo Ane Frank ...

Roda je prepoznala (*razločevanje!*) Petrov glas in od samega veselja ni odprla, ampak je stekla povedat ostalim: »Peter stoji pred vrati!« Rekli so ji: »Blede se ti!« Ona pa je zatrjevala, da je res. Kaj naj bi bilo res? Da je Peter pred vrati ali da se Rodi blede? Kristjanom se rado zgodi, da molimo in prosimo Gospoda in imamo svoje predstave, kako naj bi nas Gospod uslišal. Niti ne opazimo, da smo uslišani, ker odgovor ne pride tako, kot smo si predstavljali. Bog ima pač svoje metode. V Petrovem primeru očitno nihče ni pomislil, da jim ga bo Gospod vrnil »v naruri«, živega in zdravega! Ob novici, da je Peter pred vrati, so torej ugibali, ali se Rodi blede, ubogi Peter pa je naprej trkal po vratih. Roda se je vrnila in končno odprla.

»Ko so nazadnje le odprli, so ga zagledali in osupnili. Z roko jim je dal znamenje, naj bodo tiho, in povedal jim je, kako ga je Gospod rešil iz ječe. 'Sporočite to Jakobu in bratom!' je naročil, nato pa odšel in odpotoval v drug kraj.« (v. 16 in 17) Peter je ravnal zelo razumno. Umaknil se je, sicer bi ga kralj že čez nekaj ur spet ukazal aretirati. Naročil je le, naj vse povedo Jakobu, ki je vodil skupnost, ter verim bratom, da ne bi trpeli stiske zavoljo njegove usode.

Zakaj Rodo vidim kot zanimivo osebo in v čem nam je lahko vzornica? Predstavljajmo si, kaj se je dogajalo: Kristusovi učenci so se *srečali*, da bi v zavetju noči v molitvi podprli Petra. Ne vemo, kako so posredovali zanj. Ali so molili starozavezne molitve, ali so peli psalme, ali so molili spontano eden po eden ali vsi hkrati? Ali so molili glasno ali šepetaje? Gotovo pa so bili vsi globoko v skrbeh za usodo apostola Petra. Misli so tavale od ene slabe možnosti do druge. Najbrž

nihče ni prisluškoval, kaj se dogaja v hiši in na dvorišču. Nihče razen Rode! Bila je budna in zelo, zelo čuječa. Ob vsem dogajanju tiste noči je uspela zaznati tiho trkanje in klicanje. Sprva ni bila povsem gotova, ampak že naslednje trkanje je povsem zaznala in hitela k vratom. Pozorno je prisluhnila in celo prepoznala Petrov glas!

Kako dobro je za skupnost, če ima v sebi tako tankočutno osebo! Kakor plaha srnica zazna približevanje nevarne zveri in se pravočasno umakne, tako čuječi ud skupnosti zazna bližajočo se ali pa že prisotno nevarnost. Dobro je, če prvaki skupnosti zaznajo komaj zaznaven nemir »stražarja«. Prej ali slej se bomo morali naučiti *poslušati*, kaj bi nam bližnji v veri rad povedal. Naj bo tudi *očetovski*, *sinovski* ali *bratski opomin*, to je vedno dobro za naš skupni obstoj in za kvalitetno skupno bivanje. Bog nam daj čuječih bratov in sester!

Roda pa me spominja na zgodbo o neki faranki. Njeno občestvo je sklenilo moliti za dež, kajti suša je bila res huda. Babica je prišla na kraj srečanja z dežnikom v roki. »Kaj ti bo marela?« so jo spraševali. – »I, zakaj ... saj bomo molili za dež, mar ne?« je odgovorila. Temu bi lahko rekli dejavna vera. Roda morda ni naključno slišala Petrovega trkanja. Morda je pričakovala, da jim bo Bog tako ali drugače vrnil Petra. Mogoče še tisto noč.

*Tisti etiopski
zakladničar,
ki je postal prvi etiopski kristjan*

55

OBJAVLJENO V REVIMI BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2022, ŠT. 2

Najprej iz Pisma prepisem najbolj nujne informacije:

*Gospodov angel je govoril Filipu z besedami: »Vstani in odpotuj proti jugu, k cesti, ki pelje iz Jeruzalema v Gazo!« Filip je vstal in odpotoval. In glej, dvorjan etiopske kraljice Kandáke, ki je upravljal njeno zakladnico, se je vračal iz Jeruzalema, kamor je šel molit. Sedel je na vozu in glasno bral preroka Izaija. Duh je rekel Filipu: »Pohiti in pridruži se temu vozu!« Filip je pritekel in slišal evnuha, da bere preroka Izaija. Vprašal ga je: »Ali razumeš, kaj bereš?« Ta je odgovoril: »Kako naj bi razumel, ko me pa nihče ne pouči?« Povabil je Filipa, naj stopi na voz in prisede. Odlomek iz Pisma, ki ga je bral, se je glasil takole: »Kakor jagnje so ga gnali v zakol, in kakor ovca ne dá glasu pred tistim, ki jo striže, tako on ni odprl svojih ust. Ker se je ponižal, je bila sodba nad njim razveljavljena. Kdo bi mogel prešteti njegovo potomstvo? Zakaj njegovo življenje je vzeto z zemlje ...«
Apd 8,26-39*

Evnuh je ogovoril Filipa in rekel: »Prosim te, o kom govori tu prerok? O sebi ali o kom drugem?« Filip je spregovoril; izhajal je iz tega mesta v Pismu, nato pa je besedo navezal na evangelij o Jezusu. Ko sta potovala naprej, sta prišla do neke vode in evnuh je rekel: »Glej, voda! Kaj mi brani, da ne bi bil krščen?« Velel je ustaviti voz, oba, Filip in evnuh, sta stopila v vodo in Filip ga je krstil. Ko pa sta stopila iz vode, je Gospodov Duh vzel Filipa. Evnuh ga ni več videl; šel je veselo naprej po svoji poti.

Gospod finančni je kar všečen človek. Luka ga je okrasil z vsemi nazivi: evnuh, zakladničar etiopskega kraljestva, romar in častilec edinega Boga. Samo imena ni zapisal. Če bi bilo treba, bi ga lahko poimenovali *Abebe*. Iz otroštva se spominjam

etiopskega častnika, ki je zmagal v teku na olimpijskih igrah. Imenoval se je Abebe Bikilá. Baje je tekel bos ... Tale naš Abebe pa se je peljal na vozu. To je moralo biti zelo dolgo potovanje, kar 3860 km po optimalni poti. To pomeni štiri mesece vsiljenega vojaškega marša. S kočijo je prispel kak dan prej.

Etiopski dvor je od Salomonovih časov bil judovske vere. To je bil rezultat ljubezni med Salomonom in etiopsko kraljico. Zato je naš Abebe priromal v Jeruzalem, da bi na svetem kraju molil k edinemu Bogu. Domov se je vračal v času, ko je mučeniško umrl Štefan. Med potovanjem je bral preroka Izaija, kjer prerok skoraj kot očividec opisuje trpljenje in smrt Gospodovega služabnika, Mesija. Mogoče je skušal razumeti Izaijevo prerokbo pod vtisom govoric v Jeruzalemu, češ da je Mesija prišel – vsaj tako so mislili – ampak verska oblast se ga je znebila. Umril naj bi na križu od rok rimskih vojščakov. Nato so se pojavile govornice, da so njegovo telo učencu ukradli, drugi pa govorijo, da je vstal in živi ... Res ena sama zmešnjava. Apostol Filip mu po navdihu Duha sledi, ga dohiti in ga sliši brati Izaija. Pobara ga, če razume to, kar bere. »I, kako bi razumel, če mi nihče ne razloži!« Filip se loti dela in mu razloži evangelij. Vse do krsta. Pripeljeta se do neke vode in Etiopec želi biti krščen. Filip ga krsti, nato Duh Filipa odnese na drugi konec dežele, Abebe pa vesel nadaljuje svojo dolgo pot kot prvi etiopski kristjan!

Prva ugotovitev: Ta gospod je bil pameten mož. Pameten, ker se zaveda, da je po nekaterih vprašanjih neveden. V tem je izjemen človek. On ve, da ne ve. To je učena nevednost. Kajti v vsakdanjem življenju nevednež zlepa ne bo priznal, da česa ne ve. Ves svet vidi njegovo nevednost, le nevednež je ne vidi. Filipov konvertit, čeprav velik gospod, se da natanko poučiti neznanemu pridigarju. Poleg tega sprejme krst v odpuščanje grehov. Brez modrovanja in brez obotavljanja dela velike korake v veri. To vzbuja spoštovanje!

Druga ugotovitev: Ta mož je bil ponižen. Kdor se zaveda svojih omejitev, ta je ponižen človek. Kot najstnik sem poslušal razlago ponižnosti: Ponižen je, kdor se uleže pred hišne dveri in pusti, da si vstopajoči na njem obrišejo blatno obutev. Nekaterim se je zdelo jako fletno. Naj mi bo odpuščeno, ampak taki predpražniki ne koristijo nikomur razen nekaterim objektnejšem kot hrana za njihov napuh. Mar ni »živ človek slava Božja«? Mar ni rekel Jezus, naj svojih biserov ne stresamo pred svinje? Bratje, raje kot da iz sebe naredimo predpražnike, služimo drug drugemu in ljubimo drug drugega, kakor nas je učil Gospod. Žal je greh storil, da je mnogim okamnelo srce in zmorejo brisati svojo umazanijo na ubožcu. Tega naj nas varuje Gospod! Molimo: Čisto srce, o Bog, mi ustvari, stanovitnega duha obnovi v moji notranjosti. (Ps 51,12)

Našega Abeba postavljam kot vzornika tistim bratom in sestram, ki jim branijo Besedo brati s Cerkvijo in jih silijo, naj se zanesejo le na svojo pamet. Bratje, dokler boste sami ugibali, kaj sporoča sveto besedilo, boste od vsakega branja odhajali taki, kot ste prišli. Kar sezite po knjigah. Ne bodimo kot tisti veseljak, ki je rekel: »Sam ničesar ne vem, bom pa druge učil.«

59

*Tisti mladenič,
ki so ga odnesli mrtvega, a se je še
isti dan vrnil živ in zdrav*

OBJAVLJENO V REVII BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2022, ŠT. 3

Nato se je napatil v mesto, ki se imenuje Nain. Z njim so šli njegovi učenci in velika množica. Prav tedaj, ko se je približal mestnim vratom, so nesli ven mrliča, edinega sina matere, ki je bila vdova. Spremljala jo je precej velika množica iz mesta. Ko jo je Gospod zagledal, se mu je zasmilila in ji je rekel: »Ne jokaj!« Pristopil je in se dotaknil nosil. Tisti, ki so nosili, so se ustavili in rekel je: »Mladenič, rečem ti: Vstani!« Mrtvi se je vzdignil in začel govoriti; in Jezus ga je dal njegovi materi. Vse je občel strah in slavili so Boga ter govorili: »Velik prerok je vstal med nami« in »Bog je obiskal svoje ljudstvo.« Ta glas o njem se je razširil po vsej Judeji in vsej okolici. (Lk 7,11-17)

Nain je bil tistega dne najbolj priporočljiva destinacija, kajti Jezus se je prav tistega dne z učenci odpravil tja. Za njimi se je vila dolga kolona ljudstva. Spontano romanje v lepo vas s prelepo in rodovitno okolico. Veliko informacij o tem kraju je dostopnih na medmrežju. Nam je zanimiv dogodek, ko je naša množica pri mestnih vratih trčila ob sprevod iz mesta. Nekega mladeniča, sina ovdovele matere, naj bi zakopali v eni izmed številnih votlin v bližnji okolici. Jezus je takoj opazil jok matere. Njen edini hranitelj je umrl. Gospod je takoj pristopil in jo potolažil: »Ne jokaj.« Dotaknil se je nosil in nosači so se ustavili. Nato je Gospod preprosto rekel: »Mladenič, vstani!« in mladenič se je dvignil in začel govoriti. To me spominja na prve dni moje vojaščine. Dva dni za mano je prišel krepak mladenič, Mile. Bil je »od Doboja«. Najprej so mu dovolili, da se je naspal. V hipu, ko se je prebudil, je vprašal: »Ali je tukaj kaj za delat?« Tisti hip smo ga vsi vzljubili. Tudi preimenovali smo ga: Mujo od Doboja. Bila sva najboljša prijatelja do konca vojaščine. Morda je tudi nainski mladenič najprej vprašal, če je kaj delati. Jezus ga je izročil materi.

Ali bi izlet v Nain mogel biti lepši? Lep kraj, lepa okolica, ravno prav za Jezusov čudež. Obe množici sta enosrčno priznali: »Velik prerok je vstal med nami!« Govorica o tem se je razširila po deželi.

Koliko vprašanj se ob tem postavlja živemu človeku! Kaj se je dogajalo naprej? Ali so domačini Jezusu priredili slovesni sprejem? Ne morem si predstavljati, da ne bi. Kako se je veselila srečna mati, ki je sina že drugič prejela iz Božjih rok? Ali so mladeniči in mladenke zaplesali poskočen *hora kolo*? Povod za rajanje so imeli. Blagoslovljeni so bili vsi: najprej ljuba mati, ki je prejela sina, pa tudi vse ljudstvo, ki je v Jezusu prepoznalo svojega Mesija. Posebno zanimivo bi nam bilo vedeti, kako je mladeničevo življenje potekalo od tistega dne naprej. Iz Evangelijev vemo, da je vsako srečanje posameznikov z Jezusom korenito spremenilo njihova življenja. Spomnimo se tistega gobavca (Lk 5,12), ali tistega slepega (Jn 9,1), ali Lazarja, ali hromege (Lk 5,18) ... Tudi Savla, ki je pred Damaskom trčil ob Jezusa in je iz tistega srečanja izšel kot apostol poganov, naš apostol Pavel. Brez njega ne bi imeli večine spisov krščanskega Svetega pisma.

Domnevati smemo, da je bil mladenič iz Naina velik blagoslov za Cerkev. Kljub mladosti je imel bogate življenjske izkušnje. Za njim je bila *bolezen za smrt* in tudi smrt. Poznal je trpljenje, žalost in tudi obup. Skupaj z njim je umiralo tudi upanje na ljubezen, družino, očetovstvo ter številne priložnosti za dobra dela. Trpel je, ker je zavoljo njega trpela njegova mati in morda tudi njegova črnolasa in črnooka Tabita. Poleg tega je imel izredno izkušnjo *onstranstva*. Morda je, kakor pozneje apostol Pavel, *na drugi strani* slišal in videl, »česar oko ni videlo in uho ni slišalo in kar v človekovo srce ni prišlo, kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo«, in slišal »neizrekljive besede, ki jih človeku ni dovoljeno spregovoriti« (2 Kor 12,4).

Mladenič s takimi izkušnjami ne more biti manj kot *mladi modrec* ter *Gospodov služabnik*. Njegovo pričevanje je moglo biti eno in edino: »Ne živim več jaz, ampak Kristus živi v meni« (Gal 2,20).

Skratka, *biti skupaj in hoditi skupaj*, kakor obe množici, ki sta se ob Jezusu združili v eno samo, je gotovo *model* za življenje in delovanje kristjanov v našem času.

63

Bileám, tisti mož, ki je imel zgovorno mušo

4 Mz, pogl. 22, 23 in 24

OBJAVLJENO V REVIMI BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2023, ŠT. 1

Tokrat ne bo šlo drugače, kot da vzamemo v roke Pismo in pozorno preberemo vsa tri poglavja.

Izrael je še vedno na poti iz Egipta (suženjstva) v Kanaan (svobodo). Med potjo se morajo boriti, morajo se braniti, morajo si vzeti počitka, da se mladenke omožijo in mladeniči oženijo. Med potjo se rojevajo otroci in umirajo priletni, bolni in ranjeni. Treba si je vzeti čas za bogočastje, treba si je vzeti tudi čas za žalovanje in za veselje. Skratka, celoten narod mora med potjo živeti kot posamezniki in kot skupnost. To zahteva dobre voditelje in pokorščino ljudstva. Med njimi ni anticepilcev. Ko Mojzes ukaže, naj se ocedijo in se posvetijo za Gospoda, nastopi splošno pranje in umivanje. Nihče se ne sklicuje na človekove pravice. Osmi marec je dan kot vsi drugi. Ta hip so nekje na moabskih planjavah, nekje pri Jerihi. Plemena staroselcev so vznemirjena. Nekaj zaradi števila Izraelcev, nekaj zaradi njihove vojaške discipline, nekaj zavoljo njihovega Boga, ki Izraelce očitno podpira.

»Izraelovi sinovi so se odpravili na pot in se utaborili na Moábskih planjavah onstran Jordana pri Jerihi« (4 Mz 22,1). Za seboj so pustili premagane Amorejce, sedaj so prišli preblizu Moabcem in vzbudili veliko strahu. Moabci so se obrnili na Midijance, ki so bili nekakšno stransko monoteistično ljudstvo. Midijanka je bila tudi Mojzesova žena Cifóra. Ti so v svoji sredi imeli nekakšnega vidca po imenu Bileám. Precej nedopečen prerok. Bileámu se nekako kažejo prikazni. Srečuje se z nekom, ki je blizu Bogu, najbrž z angelom. Ta srečanja so resna. On sprašuje, Bog mu odgovarja. Nato premišljuje (razločuje), tuhta in tehta. Ne odloča se na pamet. On ukazuje postavitev oltarjev, prinaša žrtve, vse po starodavnem redu in pravilih. Naročniki mu sledijo in ga spoštljivo ubogajo. Storijo, kar jim naroči. Taktika voditeljev Moabcev in Midijancev je bila, da bi Bileám kot neka duhovna avtoriteta izrekel prekletstvo na Izraela, kajti za njimi so na dosedanji poti ostali

sami poraženci. Oni so rinili naprej, ker druge poti ni bilo. Sprva se je Bileám otepal naročnikov, ampak penezi zvrtajo tam, kje sveder ne more, in tako je pristal. Najprej pa si je hotel od daleč ogledati izraelski tabor. Na tej poti se mu je »zgodila« govoreča oslica. Ta Bileáмова muša (istrijsko: oslica)! To ti je zgodba zase. Oslica namreč nekajkrat spregovori! Prej se sicer nagibam k možnosti, da je angel intuitivno govoril Bileámu v njegovo notranjost, Bileám pa je to subjektivno doživel, kot če bi mu govorila oslica. Seveda je lahko nekaj razumel iz njenega vedenja. Enkrat je obstala, enkrat ga je stisnila ob zid in enkrat se je ulegla pod njim in ga zelo razjezila. Uboga žival jih je dobila po grbi. Od jeze bi jo bil zmožen pokončati. Na koncu je zagledal angela. Ta mu je ponovil naročilo, naj pred naročniki govori le to, kar bo prejel od angela.

Pogled na urejenost njihovega tabora ga je razorožil. Pred njim ni bil tabor razbojnikov, pač pa pravo mobilno kraljestvo! Ni mogel izreči težke besede zoper Gospodovo ljudstvo. Ni jih preklel; blagoslovil jih je. Pričakovanje naročnikov se je izjalovilo. Naslednji dan je sledil novi poskus. Izraelov tabor so si ogledali z drugega kraja. Tudi tokrat zaman. Balák, poglavar Moabcev, je moledoval, naj Bileám Izraela vsaj ne blagoslovi, če ga že ne želi prekleti. Mar ni čudno, da narodi storijo vse, da bi drug drugega izrinili s planeta? Dejansko smo drug drugemu nevarni. Vsi moramo imeti hrano, vodo, travnike, polja – za preživetje gre! Ampak eno nasilje vodi k maščevalnemu nasilju, in tako imamo nikoli dokončano zgodbo. Bileáma bi lahko uporabili kot posrednika in se pogodili za mir, saj so bili Midijanci monoteisti. Lahko bi se tudi pridružili Božjemu ljudstvu, kot so se nekatera druga plemena. Izrael je, kot vemo, prišel na svoj cilj. Črno volno so pletle matere tistih, ki so se postavili zoper njih.

Bileám je skozi preizkušnjo duhovno rasel. Spremembo vidimo, ko je Balák v tretje moledoval za uslugo. Bileám je videl, da je Gospod želel Izraela blagosloviti. Zato ni šel kakor običajno za vedežnimi znamenji, ampak je obrnil obraz proti puščavi. Ko je povzdignil oči in videl Izraelce, kako urejeno šotoríjo, je prišel nadenj Božji duh. Tedaj je rekel: »Izrek Bileáma, Beórjevega sina, izrek moža zaprtih oči, izrek človeka, ki sliši besede Boga, ki zre prikazen Mogočnega, ki se zgrudi in se mu odprejo oči ...« – Takole je videl: »Kako lepi so tvoji šotori, Jakob, tvoja prebivališča, o Izrael! Kakor doline se razprostirajo, kakor vrtovi ob reki, kakor hrasti, ki jih je zasadil Gospod, kakor cedre ob vodi.« Potem je nadaljeval: »Vidim ga, pa ne sedaj, gledam ga, pa ne blizu. Zvezda vzhaja iz Jakoba in žezlo se vzdiguje iz Izraela ...« O tem se je potlej govorilo skozi stoletja. Morda so prav tej zvezdi sledili trije modri z Jutrovega in se nekega dne pojavili v Jeruzalemu, da bi obdarovali Jezusa in se mu poklonili ...

»Nato se je Bileám vzdignil, odšel in se obrnil proti svojemu kraju. In tudi Balák je odšel po svoji poti« (4 M 24,25). Zvezda te epizode ni niti muša niti videc, pač pa GOSPOD, ki je še v predpreroški dobi ljudstvom razodel prihod Kralja nad kralji, Jezusa Kristusa.

Tista ženska, ki je vrnila upanje oblegani Samariji

OBJAVLJENO V REVIIJ *BOŽJA BESEDA DANES*, LETNIK 2023, ŠT. 2

Potem se je zgodilo, da je arámski kralj Ben Hadád zbral vso svojo vojsko ter šel in oblegal Samarijo. V Samariji je nastala velika lakota; oblegali so jo namreč tako dolgo, da je oslovska glava stala osemdeset srebrnikov, četrť peharja čebule pa pet srebrnikov. Ko je Izraelov kralj nekoč hodil po obzidju, je neka žena zavpila proti njemu in rekla: »Pomagaj, moj gospod kralj!« Rekel je: »Če ti GOSPOD ne pomaga, od kod naj ti pomagam jaz! Z mlatišča ali iz tlačilnice?« Dalje je rekel: »Kaj te muči?« Pa je rekla: »Tale žena mi je rekla: 'Daj svojega sina, da ga pojemo danes, mojega pa bomo pojedli jutri.' Skuhali smo torej mojega sina in ga pojedli. Drugi dan sem ji rekla: 'Daj svojega sina, da ga snemo,' pa je sina skrila.« Ko je kralj slišal ženino pripoved, si je pretrgal oblačila – ker je bil na obzidju, je ljudstvo lahko videlo: glej, na njegovem golem telesu je bila raševina ...

z Kr 6,24-30

Naša tokratna gostja je ženska iz množice prebivalcev prestolnice Severnega kraljestva, Samarije. Aramska vojska se je razporedila okoli mesta tako, da nihče ni mogel vstopiti niti izstopiti. Ljudje znotraj mestnih zidov so bili sestradani in na robu pameti. Lakota jih je razčlovečila. Bili so le še truma ljudožercev. Skratka, povsem običajna vojna. Nekega dne se je kralj povzpel na obzidje, da bi si od zgoraj ogledal situacijo. Porazno! Okoli mesta so taborili tuji vojščaki, kot če bi bili na dopustu. Slišala se je tuja pesem. Malo dalje je Švejk zabaval tovarišijo. Posamezniki so se poskušali znebiti uši – najbolj zvestih spremljevalk vseh vojská. Pod kotli poljske kuhinje je gorelo drevje iz sadovnjakov domačinov. Gorele so domače oljke in figovci. Gorele so tudi kajže in kurniki. Iz kotlov je omamno dišalo. Tuja vojska se je mastila z *našimi* pečenimi kurami, z *našimi* koštruni, teleti in junci. Katastrofa! Zunaj obzidja raj, znotraj obzidja pekel. Nenadoma se iz množice zasliši ženski glas: »Pomagaj, moj gospod kralj!« Kralj se zdrzne. »Če ti GOSPOD ne pomaga, od kod naj ti pomagam jaz! Z mlatišča ali iz tlačilnice?«

Na koga bi se uboga ženska obrnila, če ne na kralja? Saj zato je kralj! Državljanke je vedela, da ji kralj ne more dati niti kruha niti olja. Mogel pa ji je kot najvišji v državi prisoditi pravico. Tega se je kralj dobro zavedal. Saj oblast je prav zato postavljena od Boga. Apostol Peter, sin Postave, je od nekdaj vedel: Zaradi Gospoda se podredite vsaki človeški ustanovi, bodisi kralju kot najvišjemu bodisi oblastnikom kot tistim, ki so od njega poslani zato, da kaznujejo hudodelce in dajo priznanje tistim, ki delajo dobro. Bog namreč hoče, da delate dobro in tako utišate nevednost nespametnih. [...] Vse spoštujte, brate ljubite, Boga se bojte, cesarja spoštujte.« (1 Pt 2,13-17) Presvitli kralj Samarije je dobro vedel, da državljanki dolguje pravično sodbo. Vprašal je: »Kaj te muči?« In državljanka je povedala srhljivo ljudožersko zgodbo. Dve od lakote znoreli materi sta se zmenili, da bosta danes skuhati »vašega, jutri našega«. Vendar je soseda snedla besedo, kajti svojega ni dala! A glad je pritiskal. Kralja je hudo prizadelo. Po stari judovski šegi si je pretrgal oblačila. Ljudje so videli in se v duhu razveselili. Pod kraljevskimi cunjami je bila raševina – znamenje, da se kralj kesa, da obžaluje vsa dejanja, s katerimi je zakrivil tako hudo obleganje. *Kralj se je ponižal!* Takrat se je v vseh zbudilo upanje, da bo GOSPOD stopil v bran ubogim Samaritanom. In res, vojna se je končala že naslednji dan!

Kdo je neznanka, ki je izzvala tak kraljev odziv? Le kdo bi vedel! Brez obraza, brez imena in priimka je stopila v zgodovino odrešenja. Izpostavil sem jo zavoljo njenegega pravilnega ravnanja. Kot prvo, človek ne sme jemati pravice v svoje roke. Zato obstaja oblast. Naj najde rešitev! Saj zato nas odira z davki. Kot drugo, državljanka je imela pravico se pritožiti »na maršalat«. Država je država *vseh državljanov*. Ne sme gledati na obarvanost svoje partije. Te nesrečne barve so nam povzročile samo zlo. Noče jih biti konec. Tukaj so: rdeča, rjava, črna, zelena in mavrična.

Vsaka predstavlja neki *krivi nauk*. Če je oblast pristranska, potlej na naslednjih volitvah: »Dol s kraljem« in nato »Živel kralj«. *Presvitli je nam dolžan več kot mi presvitlemu.*

V belo se oblecimo, bratje! V bela oblačila, oprana v krvi Jagnjeta, v bela oblačila Njegove svetosti in pravičnosti! Amen.

*Tisti deček,
ki je imel pet hlebov in dve ribi*

OBJAVLJENO V REVIMI BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2023, ŠT. 3

**Tukaj je deček, ki ima pet ječmenovih hlebov in dve ribi,
a kaj je to za toliko ljudi? Jezus je dejal: »Posedite ljudi.«
Jn 6,9-10**

Pravljicar bi začel: »Bilo je nekoč za sedmimi gorami in sedmimi vodami [...] deček je imel pet hlebov in dve ribi, s katerimi sta skupaj z Jagnjetom nahranila za manjše mesto možakarjev, veliko žensk ter otročad ...« Učenec Janez, eden izmed treh iz Jezusovega najožjega kroga, je to pravljичno epizodo Jezusovega bivanja v času zapisal v svojem Evangeliju. Ni pozabil omeniti dečka, ki je s svojim prispevkom pomagal k odličnemu koncu zgodbe.

Dogodek čudežne pomnožitve kruha je umeščen v čas kmalu po mučeništvu Janeza Krstnika. »Ko je Jezus to slišal, se je v čolnu umaknil od tam v samotni kraj, sam zase. Množice pa so to izvedele in šle iz mest peš za njim. Ko se je izkrcal, je zagledal veliko množico.

Zasmilili so se mu in ozdravil je njihove bolnike. Ko se je zvečerilo, so stopili k njemu učenci in rekli: »Samoten je ta kraj in ura je že pozna; odpústi množice, da gredo v vasi in si kupijo hrano.« Jezus pa jim je rekel: »Ni jim treba oditi. Vi jim dajte jesti!« Vsak učitelj bi se razveselil take množice poslušalcev in vsakdo bi se razveselil takega Učitelja! Učitelj jim je govoril iz obilja svoje ljubezni in vsevednosti, oni so poslušali iz globine svojih src, hrepeneč po obnovitvi občestva z Gospodom.

Na koncu so vsi skupaj postali lačni. Andreja je skrbelo. Denarja je bilo premalo, da bi mogli kjer koli kupiti dovolj kruha za vse. Sicer daleč naokoli ni bilo nobene pekarnice; pa tudi če bi bila, bi za toliko ljudi do jutra komaj spekli dovolj kruha

za vse. Nekdo je videl dečka, ki se je nekje motovilil s petimi hlebci ječmenovega kruha in dvema ribama, a kaj ... to je komaj za ducat ljudi ... Morda so bili v množici še drugi prodajalci *somuna* in *lepinj*. Najbrž je kdo prodajal *šerbet*, morda celó *bozo*. Še danes vse to lahko kupimo na Baščaršiji ali v Tetovu, na b'lgarskih *pazarjih* pa vse tja do Indije in naprej. Ampak ljudje so bili lačni. »Kruha nam dajte, bratje!« – »Posedite ljudi,« je zaukazal Gospod. Potem je blagoslovil hlebce in ribi in učenci so razdelili. Vsem je šlo v slast, saj lakota je zadovoljna tudi s kruhom. Če pa bi pob namesto rib imel dva lepa kosa ovčetine ... oh in ah, to bi bila skoraj svatbena pojedina.

Zgodba je dobra, če se dobro konča. In tale zgodba se je končala *zelo* dobro. Seštejmo in odštejmo: pet hlebov in dve ribi je pet tisoč in več sitih ljudi plus dvanajst košar ostankov kruha! Take postrežbe ni nikjer! Statistični urad v letnem poročilu ne zapiše, da so Jezusovi učenci *zavrgli toliko in toliko hrane na prebivalca*. Lahko zapiše samo dejstva: da je silna množica použila vse, da nihče ni rekel »Jaz ne jem ječmenovega kruha« ali »Jaz ne jem rib«, pač pa so vsi jedli vse in na koncu pobrali ostanke – polnih dvanajst košar. Nekoč so namreč znali spoštovati kruh, ker ga je bilo vedno premalo. Le bogataš si je mogel privoščiti izbirčnost. Samo pod bogataševo mizo je ubogi Lazar lahko zaužil nekaj mrvic dragocenega kruha. V mojem otroštvu (okoli sedemdeset let nazaj) je spoštovanje kruha spadalo k verouku. Zavračanja jedi itak ni bilo, saj smo bili vsi kobacaji podhranjeni. Skrbno smo pazili, da nam niti drobtinica ne bi padla na tla. Če se je taka nesreča zgodila, smo drobtino pobrali in zaužili. Zelo smo se bali, da bi drobtino *pohodili*, kajti to bi bil enak greh kakor z umazanimi rokami prijeti *Sveto knjigo*. To omenjam zgolj zato, ker mi je še dandanes *žal*, ko vidim, kako ljudje ravnaajo s hrano. Med glavnim šolskim odmorom večina otročadi in mladine preplavi bližnje prodajalne in si kupuje najmanj kakovostno hrano. Šolske malice in kosila

pa končajo pri lokalnih prašičerejcih. Statistika potem žuga s prstom, češ: Lani je vsak posamezni Janez odvrigel 65 kg hrane ... O, ne! Pri nas doma ne zavržemo prav ničesar, kar je užitno. Tudi naša otročad zaužije vse, kar se postavi na mizo. Le vnuka se težko odločata, ali bi *pasticcio* ali *lasagno* (kar je isto). Zvezda zgodbe ni čudežna pomnožitev kruha. Isa-al-Masih akkbar vendar! Pomeni: Jezus Mesija je največji! Zmeraj zmore še več. Kaj je zanj nahraniti množico s petimi hlebi! Saj je vendar iz svoje moči ustvaril vse.

Zvezda zgodbe je neznani deček, ki je nenadoma postal Božji sodelavec v skrbi za *lačnega bližnjega*. Zgovorno je tudi spoštljivo in pobožno ravnanje s kruhom, brez katerega ne moremo živeti. Kako more kdo odvreči jed, za katero je Boga prosil blagoslova? Kar je blagoslovljeno, je posvečeno, mar ne? Hrana je vendar svetinja! Mar naj prašiči jedo, kar je Gospod blagoslovil in posvetil za nas? Mar ni to metanje biserov pred svinje? »Svetega ne dajajte psom, in svojih biserov ne mečite svinjam, da jih ne pomendrajajo z nogami in se nato obrnejo ter vas raztrgajo.« (Mt 7,6) Kajti od vsepovsod se sliši klic: »Kruha nam dajte, bratje!«

75

Tista Sirofeničanka, ki je mimo vrste izprosila hčeri zdravje

OBJAVLJENO V REVII BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2024, ŠT. 1

Jezus je odšel od tam in se umaknil v tirska in sidónsko pokrajino. In glej, prišla je kánaanska žena iz tistih krajev in vpila: »Gospod, Davidov sin, usmili se me! Mojo hčer zelo mučijo demoni.« Vendar ji ni odgovoril niti besede. Tedaj so pristopili njegovi učenci in ga prosili: »Odpravi jo, ker vpije za nami.« Odgovoril je in dejal: »Poslan sem le k izgubljenim ovcam Izraelove hiše.« Prišla je, padla predenj in rekla: »Gospod, pomagaj mi!« Odgovoril ji je in dejal: »Ni lepo jemati kruh otrokom in ga metati psom.« Ona pa je rekla: »Tako je, Gospod, pa vendar tudi psi jedo od drobtinic, ki padajo z mize njihovih gospodarjev.« Tedaj je Jezus odgovoril. Rekel ji je: »O žena, velika je tvoja vera! Zgodi naj se ti, kakor želiš!« In njena hči je ozdravela tisto uro.

Mr 7,21-28

Zavoljo tega tako prostodušnega zapisa je marsikaterega pridigarja oblil hladen pot. Kajti stopiti na prižnico in bratovščini, ki je dandanes vajena raznih *pravic in politično korektne govorice*, ter še v primežu strahu, da bodo obtoženi *sovražnega govora* – razložiti težke Jezusove besede ali jih celó opravičiti – je težka naloga! Poleg tega je tu še kup težav: lahko te obtožijo *patriarhalnega ravnanja*, ki ga današnja generacija brez očetov ne prenese; potem je tu konfrontacija med Judom in Feničanko – mar ni Jezus tukaj izključujoč? – potem se nakazuje nekaj kakor mizoginija – nestrpnost med moškim in žensko, potem je tu še verska nota napetosti med judom in poganko ... Skoraj je slišati skandiranje woke generacije: »Križaj ga!« Če je pridigar ozkosrčen in pozna le *dobesedno razlago Pisma*, res lahko dregne v osir. Kajti padle so *težke besede: Ne bomo jemali kruha otrokom in ga metali psom* ... Treba je torej ubrati boljšo pot. Skratka – Pot. »Jaz sem pot, resnica in življenje.« Jn 14,6.

To ubogo Sirofeničanko vidim kot dobrosrčno žensko. V tej zgodbi nima imena in priimka, ima pa značaj ljubeče matere. Slišala je, da je judovski prerok nekje v bližini. Nekateri so ga imeli za velikega preroka. Takoj so jo noge nesle naravnost pred Jezusa. Videti je bilo, da njene prošnje ne bo niti »obravnava«. Ampak ljubeča mati se ni vdala užaljenosti. »Gospod, pomagaj mi! – Gospod, pomagaj mi!« Učencem je postalo nerodno, ker je vpila za njimi. Tedaj so padle tiste težke besede. Niso jih slišali samo učenci, ampak tudi tisti, ki so bili dovolj blizu. Težke besede pa niso veljale ubogi materi, pač pa onim okoli njih, vključno z učenci. Gospodove besede lahko razumemo predvsem kot parodijo na govorico *ulice*. S *prazno* govorico se srečujemo dnevno in povsod. To so pogovori po vzorcu *mi-vi*; *mi* smo zmeraj dobri, *vi* in *oni* pa zmeraj slabi. *Nam* pripada kruh in miza in vse, *vi* in *oni* niste *naši*. Iz Jezusovih težkih besed so lahko dojeli, kako je občečloveško ravnanje v neskladju s pravičnostjo in ljubeznijo. Učence je, kot je videti, bilo sram. Tudi odgovor uboge matere je bil najbrž standarden. »[P]si jedo od drobtinic, ki padajo z mize njihovih gospodarjev.« Taki so pač bili odnosi. Bilo je normalno, da so nekateri bili gosposka in drugi podložniki. Še pred tremi generacijami so se dame pustile klicati z *milostljiva*; mašnik je bil *prečastiti*. Tudi sam sem nekajkrat bil *reverend* in enkrat *don*. Običaji pač.

Gospod jim je na izviren način odčital lekcijo. Ženi je odgovoril v *njihovi* govorici. Marsikdo je pogledal v tla. Takoj ko so prejeli vsak svojo lekcijo, se je Gospod posvetil proseči materi. Najprej je pohvalil njeno veliko vero. Njena stiska je spodbujala njeno zaupanje, ki je bilo navdušujoče. »O žena, velika je tvoja vera! Zgodi naj se ti, kakor želiš!« Ja, in se je zgodilo prav tisto, kar je želela: »In njena hči je ozdravela tisto uro.«

Tudi v našem večinoma črno-belem svetu je mogoče srečati pametne ljudi, ki sicer razumejo plitvo govorico okolja, vendar je ne govorijo. Znajo *izborno* govoriti. Razumejo *dejanja* okolja, vendar se ne ravnaajo po njih. Ni jih treba prepričevati, da *ni* našega in vašega Boga, ampak je Bog eden in edini Stvarnik in Oče, ki ljubi vse svoje stvarstvo in vsa človeška bitja enako. Učenci so razumeli Gospodov poduk in tudi mi si to zapišimo za uho. *Ave* dobra mamica in zdrave dobre mamicice vseh časov. Amen.

79

Šifra in Pua, porodničarki, ki sta rešili Mojzesa

OBJAVLJENO V REVII BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2024, ŠT. 2

**Prosim vas, bratje in sestre, da najprej preberete biblijsko poročilo v
2 Mz 1,8-22 in 2 Mz 2,10.**

V starih časih se je izraelsko ljudstvo zaradi sedemletne lakote na Bližnjem vzhodu zateklo v Egipt. Tam so ostali kar štiri stoletja. Dolgo je to, brate mili! Dokler je v deželi ob faraonu po malem vladal tudi njihov rojak Jožef, ni bilo zime. Jožef je umrl, tudi njegov faraon je umrl. Poznejši vladarji so pozabili modrega Jožefa. Izraelce so začeli obravnavati kot drugorazredne državljane, dejansko kot sužnje. Egipčani so se dejansko začeli bati Izraelcev in so sklenili s posebno demografsko politiko zmanjšati njihov prirastek. Porodničarkam (babicam) je oblast naložila res težko nalogo, naj pri porodih Izraelk deklice ohranijo, fantke pa naj pomorijo. Babicam je torej bila dodeljena vloga rabljev. Podobno je v naših časih. V take razmere se je rodil Mojzes, kot smo brali v uvodu.

Mogočni egiptovski kralj se je zbal judovskih novorojenčkov. Iz malega raste veliko in ti mali kričači bodo v dveh desetletjih krepki mladeniči, ki bodo skakali čez potok tam, kjer je most. Kaj veš, ali se bodo nekoč uprli ali pa prijeli za pluge in cepce. Poniglavost! Človek ne bi smel priti na svet zato, da bo nekemu v korist. Tudi Bogu človek ni v nobeno korist. Pravi pesnik: »Ko gledam nebo, delo tvojih prstov, luno in zvezde, ki si jih utrdil: Kaj je človek, da se ga spominjaš, sin človekov, da ga obiskuješ? (Ps 8,4-5)« Pač pa je Bog ustvaril človeka *sebi v veselje*. Naj se torej rojevajo sinovi in hčere, da bodo ljubili in bodo ljubljene; naj njihova ljubezen obrodi obilne sadove in človeški rod naj napolni vse koticke zemlje.

V tem zapisu izstopa nekaj simpatičnih podrobnosti. Zapisan je v nekakšnem navdušenju. »Izraelovi sinovi pa so bili rodovitni, da jih je kar mrgolelo.« Judovska mladina je ljubila življenje. Judovski mladeniči niso mogli spregledati

lepih črnolasih in črnookih sosed. Dekleta so jim vračala milo za drago. Niti na misel jim ni prišlo, da bi svoja življenja obdržala samo zase. V dvoje je vendar lepše! Generacija je dohitevala generacijo. Kljub stiskam je otročadi kar mrgolelo. Slovenke, prebudite se!

Šifra in Pua sta bili še posebej posrečeni. Kralju sta pohvalili judovske mamice, češ da »Hebrejke niso kakor Egipčanke, tako krepke so, da rodijo, preden pride k njim babica«. Krepke so, močne so, gibčne so. Niso sedele pred zrcali in spraševale: *Zrcalce, zrcalce na steni, povej ...*, kot so to počele spogledljivke in spletične na egipčanskih bogatijah. Po taki klofuti je faraon mogel le še zaukazati: »Vsakega dečka, ki se rodi, vrzite v Nil, vsako deklico pa pustite živeti!« Le da v reki Nil ždi krokodil. Naslednja simpatična podrobnost je Mojzesova mamica. Mojzes ni bil prvi otrok. Ob njem je sestra Mirjam (Marija), ob njem je brat Aaron. Ko je mali Moše privekal na svet, je mamica skozi vse njegove krčevite grimase videla, *kako je lep!*

Vendar ima tale lepa slika tudi senčno stran. Egipčanski hegemon je kakor ikona vseh človeških vladavin. Od zmeraj se vé, kakšno je poslanstvo oblasti: da brani slabotne in kaznuje predrzne. Tukaj pa vidimo brezdušnega brezsrčneža. Ukaže sproti zavreči komaj rojene dečke! To pomeni ves narod postaviti v pat pozicijo. Babice bi morale izvršiti kraljev ukaz, to je brezizhodna situacija – kako bi reagirale mamice? Ne predstavljam si, da bi si mirno pustile vzeti otroke. Bi očetje križem rok opazovali dogajanje? Žalovali bi tudi stari starši, bratje in sestre, strici in ujci, strine in ujne ... in še ves moški svet in ženski svet naroda. In še najbolj pomemben soudeleženec zgodbe – ampak GOSPOD je vse zasukal v pravo smer. »Tako je Gospod zatiranemu zavetje, zavetje v času njegove stiske.« (Ps 9,10) Zgodba ima srečen konec. Kraljeva sestra si zaželi osvežitve. Skupaj s spletičnami odidejo

k vodi. Medtem ko se princesa predaja valovom, iz trstičja pripluje papirusova košarica in v košarici mali Moše. Dame vidijo lepega fantka. Princesa ga posvoji, in glej čudež – za dojenje ga izroči prav njegovi mami! – Kako velika so tvoja dela, o Gospod, zelo globoke so tvoje misli. (Ps 92,6)

Naaman,
*tisti poganski general, ki je prišel
na zdravljenje v Izrael*

OBJAVLJENO V REVII BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2024, ŠT. 3

Naamán, vojskovodja arámskega kralja, je bil velik mož pri svojem gospodarju in zelo ugleden, kajti po njem je Gospod naklonil Arámcem zmago. Toda mož, hraber vojščak, je postal gobav.

(2 Kr 5,1)

Mogočni vojskovodja velikega kraljestva je staknil gobavost, *sir Flaming* pa še ni iznašel penicilina. Huda zadrega! Njegov ugled sicer ni upadel. Je pa močno prizadelo njegov videz in počutje. Razumljivo, da je njegova Naaman-aginica žalovala, pa tudi vsa njegova hiša in rodbina. Prizadelo je celó mlado služkinjo, doma iz Izraela. Deklica je ob neki priložnosti vzdihnila: »O, ko bi bil moj gospod pri preroku, ki je v Samariji! Tedaj bi ga ozdravil njegove gobavosti.« To je slišala gospodarica in dekličine besede so takoj odnesli na ušesa gospodarju, on pa naprej h kralju: »To in to je rekla deklica, ki je iz izraelske dežele.« Arámski kralj je rekel: »Le pojdi, jaz pa bom poslal pismo izraelskemu kralju.«

Naaman je dobil bolniški dopust. Preroku je namenil skromno darilo – nekaj razkošnih krpic in nekaj zlatega drobiža. Izraelski kralj pa je prejel kratko depešo: »[G]lej, sem poslal k tebi svojega služabnika Naamána, da ga ozdraviš njegove gobavosti.« Kralj Izraela je odrevenel, kajti kar so mu prebrali, ni bilo drugo kot vojna napoved. Zaklical je: »Spoznajte vendar in sprevidite, da se hoče spreti z menoj!« V znak nemoči pred tako veliko grožnjo je pretrgal svoja oblačila. Tak je bil takrat običaj.

Govorice so prišle na uho preroku Elizeju, nasledniku Elije. Elizej je svojemu kralju sporočil: »Zakaj si pretrgal oblačila? Naj pride k meni pa bo vedel, da je prerok v Izraelu!« – Kako mogočna je bila figura preroka v Izraelu! Daleč od tega, da bi napovedoval prihodnost. Za to je zadostovala stara Pitija. Prerok je živo utelešenje Božje prisotnosti med Božjim ljudstvom.

Rečeno, storjeno. »Prišel je torej Naamán s svojimi konji in z vozovi in se ustavil pri vratih Elizejeve hiše.« Hrup karavane je skalil mir na Elizejevi domačiji. Prerok ni posvetil posebne pozornosti sijajni delegaciji, pač pa je k njim poslal služabnika z navodilom, kako naj ravnajo, da bi prejeli tisto, po kar so prišli: »Elizej je poslal k njemu sla z naročilom: 'Pojdi in se sedemkrat umij v Jordanu, pa se ti meso povrne in boš čist.'« General je osupnil. Nobenega sprejemnega odbora, nobenega pregleda garde, nobenega strumnega koraka. Kje je tista mična šefica protokola?! Kakšna mučna tišina. Imenitni mož je šel na pot z imenitnim pričakovanjem: »Glej, rekel sem si, da bo gotovo prišel ven, se ustopil in klical ime Gospoda, svojega Boga, mahal z roko nad bolnim mestom in tako ozdravil gobavost.« Zdaj pa: »Operi se v Jordanu.« Vojaki so prijeli *ročaje* svojih *damaščank* in čakali generalov namig. A general je molče spodbodel svojega *ata* in odpeketal v smeri svojih krajev. Med potjo je robantil: »Mar nista damaščanski reki Abána in Parpár boljši kot vse izraelske vode? Ali se ne bi mogel v njiju umiti in se tako očistiti?«

Njegovi služabniki pa so pristopili in mu govorili: »Oče, ko bi ti prerok ukazal kaj težkega, mar ne bi tega storil? Koliko bolj, ko ti je naročil: Umij se in boš čist!« General je mogoče nagubal čelo. Zamera naj bo še taka, ampak pred ženo ne more tak, kakršen je odšel. Popustil je. Postavil je stražo, snel turban in strumno stopil v Jordan. Tudi potunkal se je. Sedemkrat! »Tedaj je šel in se sedemkrat potopil v Jordanu po besedi Božjega moža. In njegovo meso je spet postalo kakor meso

majhnega dečka; bil je čist. Potem se je z vsem spremstvom vrnil k Božjemu možu. Stopil je predenj in rekel: »Zdaj vem, da na vsej zemlji ni Boga razen v Izraelu. Sprejmi zdaj, prosim, darilo od svojega služabnika!« Elizej je rekel: »Kakor živi Gospod, pred katerim stojim, ničesar ne vzamem!« Prerok je odklonil. Kdor je namreč v Božjem kraljestvu, ne potrebuje ničesar. Potem je Naamán rekel: »Če ne, pa naj dajo tvojemu služabniku tovor zemlje za dva mezga, kajti tvoj služabnik ne bo več daroval žgalne in klavne daritve nobenim drugim bogovom razen Gospodu. Tole pa naj Gospod oprostí tvojemu služabniku: Kadar bo šel moj gospodar v Rimónovo hišo molit in se bo opiral na mojo roko, se bom tudi jaz poklonil v Rimónovi hiši. To naj Gospod oprostí tvojemu služabniku.« Elizej mu je rekel: »Pojdi v miru!«

Naaman je bil uslišan v vseh ozirih. Avantura se je srečno končala. Ampak pozor! Glavni akter ni Naaman, pač pa tista mala Judinja, verjetno prej sužnja kot pa služkinja, pripeljana iz Samarije. Uspel ji je neverjeten misijonarski podvig. Zavoljo vere v Boga Abrahamovega in njenega pričevanja je pripravila okoliščine, v katerih je poganski general poslej častil Jahveja. *Ker je njeno srce gorelo za Boga Abrahamovega.*

*Tisti mož,
ki se je rval z legijo hudobcev*

OBJAVLJENO V REVII BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2025, ŠT. 1

Naš današnji gost je posebno presenečenje. Dejansko ga niti ne vidimo. Ob neki priliki je apostol Janez Jezusu rekel:

»Učitelj, nekoga smo videli, da je v tvojem imenu izganjal demone, in smo mu branili, ker ni hodil za nami.« Gospod ga ni pohvalil, naročil je: »Ne branite mu! Nihče namreč ne more storiti mogočnega dela v mojem imenu in takoj grdo govoriti o meni. Kdor ni proti nam, je za nas ...«

Mr 5,1-18

O tem je nekaj povedal evangelist Marko v petem poglavju svojega evangelija.

Kdo je neznanec, ki naj bi učencem hodil v zelje? Na neki način bi se nekje moral srečati z Jezusom. Kako bi se sicer lotil tako občutljivega opravila, kot je stikanje za hudiči? Zaletaval se je v nevidne sile kot kak don Kihot. Le da ni bil nor. Če se z mislijo sprehodimo skozi evangelije, se bomo verjetno ustavili ob zapisu v Markovem evangeliju o trpinu, ki so ga v domačih krajih poznali kot »Legijona«. Naš neznanec bi utegnil biti tisti, ki se je v Gerarški deželi rval s celo legijo hudobcev. Ne samo eden, obsedlo ga je kar dva tisoč in več mračne svojati. Prebival je v grobovih, ki so bili taki, kot je bil Jezusov grob. Ta človek je bil strašen stvar. Grob mu je bil namesto garsonjere. En tak je bival na Bridi nad Ankaranom. Na pokopališču si je v mrliški vežici uredil bivak. Spal je na kamniti mizi, na katero so sicer polagali trugo s pokojnikom. Govoril je, da se ne boji spati na britofu, in tudi zeblo ga ni. Enkrat ga je kar zmanjkalo. Mogoče je zmrznil. Tale Legija je bil tako močan, da je vzbujal strah. Nihče ga ni mogel ukrotiti; celo z verigami ga niso mogli zadržati. Dan in noč je bilo slišati njegovo vpitje. Bil je dnevna in nočna mora za okoliške prebivalce. Kako bi si kdor koli sredi noči upal na klozet, tam nekje za hišo ali v sadovnjak, ko pa bi sredi modrovanja zaslišal njegov krik.

Najbrž bi ga katapultiralo skozi streho tja do stratosfere. Jezusova kompanija je od nekod priveslala, in takoj ko so izstopili, se je obsedenec že oglasil. Predstavljam si, da so učenci pustili Jezusa naprej in so šli za njim v gosjem redu. Vendar se ta vražji legijon ni upal spopasti z Jezusom. Priklonil se je pred njim in ga pozdravil z odličnim imenom: Jezus, sin najvišjega Boga! Jezus se ni zmenil za laskanje. Pobaral ga je po imenu in mračna stran je odgovorila: Legija. Jezus jim je ukazal, naj odidejo iz človeka. Demoni so se zagnali v velikansko čredo prašičev, takoj za tem pa so se skupaj s prašiči pognali v vodo.

Seveda je ljudi popadel strah. Svinjski pastirji so se razbežali na vse strani in povsod govorili, kaj se je zgodilo. Številni prebivalci so pohiteli na kraj dogodka. Našli so Jezusa in ekipo, med njimi pa je sedel mož, ki so se ga vsi bali. Čudež nad čudeži, možakar je bil pri zdravi pameti in tudi obleči se je pustil. Ljudje so prosili Jezusa, naj odide naprej. Bali so se posledic velikanske gospodarske škode. Ostali so brez dva tisoč lepo rejenih prašičev. Le kaj porečejo lastniki prašičev? Kaj, če bodo zahtevali odškodnino ... Tu se nam zmeraj ponuja vprašanje, od kod vendar toliko prašičev v judovskih krajih. Po Postavi jih niso smeli jesti in tudi malo verjetno je, da bi si upali prekršiti zapoved. To je, kot če bi v naših časih naleteli na čredo prašičev v Iranu ali Savdski Arabiji. A ker je bil Izrael pod okupacijo, je verjetno rimljanska oblast prebivalcem enostavno naročila, da morajo za njihove potrebe priskrbeti toliko in toliko prašičev. Pastirji so najbrž bili sužnji rimljanske vojske. Tako nekako se reči postavijo v red.

Jezus je sprejel njihovo ljubeznivo prošnjo, da naj odide. Ozdravljeni obsedeneц je hotel z njimi, ampak Jezus ga je zavrnil, rekoč: »Pojdi domov k svojim ljudem in jim naznani, kako velike reči ti je storil Gospod in se te usmilil.« Očitno je bil mož zvest Jezusovi volji. »In odšel je in začel oznanjati po Deseteromestju, koliko

mu je storil Jezus; in vsi so se čudili.« Kako lepo! On je oznanjal Kristusa, ljudi je obsijala nebeška Luč in vsi so se čudili. Čudenje pa je najlepše bogočastje. Pozneje so naleteli nanj, in sicer prav »na dejanju«. Pričeval je in izganjal hudiča, kjer koli je naletel nanj. To je verjetno začetek Markovega zapisa. Da ga učenci niso prepoznali, lahko pripišemo temu, da se je možakar v vmesnem času spremenil. Najprej navznoter, kjer je sedaj prebival Sveti Duh. Po sadovih Svetega Duha se je njegovo »novo rojstvo« videlo tudi navzven. Taka je Božja volja za vse kristjane: da se v nas vidi Kristusova luč. Najlepše zasveti iz naše vzajemne bratske ljubezni.

Tisti Maltežan, zaradi katerega je apostol Pavel doživel brodolom

91

Apd 27,1-44 in 28,1-10

OBJAVLJENO V REVIMI BOŽJA BESEDA DANES, LETNIK 2025, ŠT. 2

Današnje premišljevanje je povezano s pravim brodolomom ladje, na kateri je apostol Pavel potoval na zagovor k presvitemu cesarju v Rim. Tako vznemirljivo zgodbo je vredno prebrati v celoti. Zapisana je v Dejanjih apostolov v 27. poglavju in prvih desetih vrsticah 28. poglavja. Dokler so podobe še sveže, hitro poglejmo tisto, kar je ta hip pomembno. Zanima nas neki Publij.

Mar ni naše tokratno berilo kakor napeta gusarska zgodba? Lep začetek potovanja ob rahlem vetru, nato pa je naenkrat proti njim planil orkanski veter. Začela se je pustolovščina, ki se je končala z brodolomom. Ladja se je raztreščila na otoku, ki ga niso poznali. Šla je mast v propast, ampak, Bogu bodi hvala, vsi potniki in mornarji so se rešili. Preplezali so skale ter se opraskani in prebunkani zbrali na kopnem. Domačini so se pokazali zelo prijazni. Zaradi bližajočega dežja in mraza so zakurili kres in vsi so posedli okoli ognja. Apostol Pavel je na ogenj vrgel nekaj dračja. Med dračjem je bila kača. Ta je skočila iz ognja in se apostolu ovila okoli roke. Domačini so si to epizodo razložili po svoji šegah. Apostol je kačo stresel z roke nazaj v ogenj. Domačini so kmalu spremenili mnenje in pomislili, da je Pavel morda kar nekakšno božanstvo iz njihove mitologije. Naslednje tri dni so preživeli pri lastniku terena, kjer so prilezli iz vode. Ta možakar se je imenoval Publij. Njegov oče je bil hudo bolan. Vročica in griža sta smrtonosna mešanica. Edini lek je lahka domača zemljica, in sicer na meter osemdeset globine.

Apostol je v nekem trenutku pristopil k bolnikovi postelji in molil za bolnika. Stari ata je ozdravel. Vsem skupaj so se odmašila ušesa in Pavlu se je razvezal jezik. Pavel je pripovedoval o vstalem Kristusu, družčina je poslušala. Ob slovesu je na Kreti ostala mala krščanska skupnost. Nekaj let pozneje je apostol na Kreto poslal

svojega učenca Tita z naročilom, naj krščanske skupnosti spravi v neki Božji red, naj jim z avtoriteto episkopa (ali vladike) postavi starešine (parohe in diakone). Od takrat je na Kreti prisotna pokrajinska *ekklelesia* ali *sveti shod*.

O, kako lepo! Slava Božji Modrosti! Človek včasih mora prehoditi kakšno pot, ki je po svoji izbiri nikdar ne bi. Kdo bi iz čistega veselja rinil v orkan, kdo bi hotel doživeti brodolom in napol mrtev pristati v tuji deželi ... Normalno je, da se človek vpraša: Zakaj? Zakaj ravno jaz? *Zato ker ti to zmoreš*, le da ne veš, česa vsega si zmožen. Zapomni si, da ti Bog nikdar ne bo naložil pretežkega bremena. Sicer pa smo tukaj drugi, ki ti moramo pomagati nositi tvoje breme. Tako nam je naročil Gospod. Vedi tudi, da s kruhom, ki ti ga »danes daje« Gospod, si ne boš oškrbil zob. Bolj je trda skorja, močnejše zobe ti bo Bog dal. Tako so nekoč znali povedati *stari*.

Čudiš se žerjavici in trnju, po katerem hodiš, ne vedoč, da te v daljavi čaka ubogo človeško bitje, ki bi se brez tvoje pomoči pogreznilo v obup. Oni, ki te čaka, se ne zna oprijeti Božje roke, kakor se znaš ti. Oni je morda prejel samo en talent vere, ti pa celih sedem. Oni nima niti za makovo zrnce poguma, ti pa se prebijaš skozi orkan. Torej moraš naprej. Prav ta hip se nekdo prebija skozi svoje viharje, da bi prišel do tebe. Prispel bo ravno takrat, ko ga boš potreboval.

Tudi apostol s spremstvom je moral naprej v prestolnico poganov in jo narediti za prestolnico kristjanov. Ampak o tem najbrž ni razmišljal. Njegov cilj je bil nekako priti pred cesarja in se postaviti za svojo pravico. Sua Majestas Imperatoris mu je zagotovil pravico do mučeništva in mu dal odsekati glavo – kako človekoljubno in pravično od cesarja! Ampak apostol ni izgubljal časa. Ošpičil je pero in zapisoval modrosti, kakor ga je naučil Duh. Mar more biti boljša pot od te, ki jo

je prehodil apostol Pavel? Dolga leta učenja pri Gamalijelu, nato leta puščavniškega življenja v arabski puščavi, nato oznanjevanje evangelija tudi poganom, potem prvi koncil v Jeruzalemu, pot v Rim, podarjanje svojega duhovnega bogastva krščanskim skupnostim, na koncu še mučeništvo. Nekateri to pot zmorejo prehoditi, in ker zmorejo, jo tudi prehodijo.

Nebeški Oče, če je kar koli od našega trpljenja koristilo komur koli, bodi zahvaljen!

*Lameh,
tisti mo^vž, ki je uvedel
krvno ma^wšcevanje*

Lameh je govoril svojim ženama: »Ada in Cila, poslušajta moj glas, Lamehovi ženi, prisluhnita mojim besedam: Moža ubijem, ki me rani, in dečka, ki mi prizadene prasko. Kajti Kajn bo sedemkrat maščevan, Lameh pa sedeminsedemdesetkrat.«
1 Mz 4,17-24

V senci velikih starozaveznih osebnosti lahko z malo pozornosti najdemo za celo ozvezdje manj sijajnih osebnosti, ki so označile zgodovino odrešenja na prav svojstven način. Samo v tem kratkem odlomku najdemo npr. Kajna kot graditelja prvega omenjenega mesta Henoha. Mesto je dobilo ime po Kajnovem sinu Henohu. Nekaj generacij zatem priveka na svet Lameh. Vidimo, da je živel v bigamiji. Prva žena Ada mu rodi Jabála, ki kot nomad živi v šotorih in se ukvarja z živinorejo, njegov brat Jubál pa je imel umetniško žilico in je bil godec na strune in pihala. Druga žena Cila pa je mati Tubála Kajina, ki je bil kovač in je znal delati orodje iz železa in brona (ni bil butalski kovač). Iz teh skupih podatkov lahko sklepamo, da je Lameh živel v železni dobi. Sledi metalurgije zasledimo vsaj pet tisoč let pred našim štetjem na iranskih tleh, dve tisočletji pozneje pa na Kitajskem. Zgodbo o Lamehu torej beremo z velikanske časovne distance.

Od Kajina do Lameha se je precej razrasla hudobija. Tako zelo, da je »GOSPODU bilo žal, da je naredil človeka na zemlji, in bil je žalosten v svojem srcu« (1 Mz 6,6). S Kajinovim bratomorom so se razmere, kot je videti, zaostriale, da je bilo treba prestopnikom zagroziti s sedemkratnim povračilom škode. To je vsekakor veliko več, kot bi pričakovala zdrava pamet. Niti ugibati ne moremo, kaj je sprožilo tako strogo talionsko pravo. Družba se kljub hudi »zakonodaji« ni mogla nositi z zlom. Odmislimo zdaj naše predstave o tem, kako naj bi človek živel pred sedmimi tisočletji: napol nag, bradat divjak, ki se hrani s surovim mesom ... Glejmo človeka,

krono stvarstva, ki je zavoljo svoje neustavljive želje po spoznanju zdaj povsem razlaščen svoje človeškosti in nezmožen delati dobro. Nobena grožnja ne zaleže. Policija in vojska ne moreta zaustaviti človekove žeje po omami in oblasti.

Morda je Laméh *vsega sit* vzel pravico v svoje roke. Njegova grožnja je lahko vojna napoved družbi, ki se ji hoče vsiliti kot neusmiljen vladar, ali pa vidimo pred seboj predzgodovinskega »Robina Hooda«. Obe možnosti sta odprti. Nagibam se k prvi možnosti, da je namreč Laméh bil precej trd človek. Morda so njegove besede napoved diktature. Zlepa ali zgrda bi lahko dosegel svoj cilj. Morda ima v načrtu zidavo mest, kar pomeni prisilno delo množic ljudi. Imel je močno zaledje. En sin je kovač, izdeluje orodje *in orožje*, drugi je *muzikonter*. Če je bil Laméhov namen obstoječe nevzdržne razmere končati, mu očitno ni uspelo, če pa je bil njegov namen take razmere začeti, pa tudi ni povsem uspel, kajti v tistih časih se je Bog bil namenil narediti konec vsemu živemu. »Rekel je torej GOSPOD: 'Izbrisal bom človeka, ki sem ga ustvaril, s površja zemlje, ljudi in živino, laznino in ptice neba, kajti žal mi je, da sem jih naredil.'« (1 Mz 6,7) V vsakem vrtu se najde kakšna lepa roža, pravi ljudski rek. Takrat je v Božjem vrtu zacvetel Noe. Kuhal se je vesoljni potop, ki ga je preživel tretji Laméhov sin, Noe. Na Noetovi barki Laméha ni bilo. Z njim se je končalo neko neznano dolgo obdobje človekove zgodovine. Zdi se, da je Laméh zadnji v vrsti Adamovih potomcev, ki so živeli izredno dolgo. Laméh naj bi dočakal 777 let. Umrl je s »starim svetom«. Ni pa umrla smrt niti ni otopelo njeno želo. Vse do vstajenja Gospoda Jezusa Kristusa. Njemu, Kralju vekov, pa, neminljivemu in nevidljivemu, edinemu Bogu, čast in slava na veke vekov. Amen (1 Tim 1,17).

Starodavni judovski razlagalci in talmudisti so razvili legendo, po kateri naj bi Lameh oslepel, njegov sin Tubál Kajin mu je bil vodnik. Nekega dne je Tubál Kajin v daljavi videl nekaj, kar je izgledalo kot žival. Ustrelil je z Lamehovim lokom. Ko sta se približala, sta videla, da sta ustrelila Kajna. Takrat naj bi Lameh v žalosti zamahnil z rokama in nehote usmrtil Tubála Kajina. Zato sta ga obe ženi zapustili. Takrat naj bi ju miril: »Ali sem posekal moža ali mladeniča, da bi zato moje potomstvo moralo biti uničeno? Če bo Kajinova krivda izbrisana v sedmih rodovih, bo Lamehova, ki ni nikogar ubil, izbrisana po sedeminsedemdesetih rodovih.« Legenda pripoveduje, da je Lameh skupaj z ženama stopil celo do Adama, ki naj bi še živel. Adam je razsodil Lamehu v prid. To bi pomenilo, da je Adam živel vse do vesoljnega potopa. Seveda Svetega pisma ne moremo brati na tak način ter fundamentalistično seštevati in odšttevati.

V zgodbi o Lamehu nekateri razlagalci vidijo dve osebnosti z istim imenom. Tisti »hudi« Lameh je Metuzalemov sin. Noetov oče pa naj bi bil neki drugi Lameh. Če je eden ali če sta dva, naj iz »sence velikih« stopita med pomembne osebnosti Stare zaveze.

Baruh,
tisti pisar, ki je zvesto
zapisoval prerokove besede

Jer 36

Na kratko lahko Baruhovo zgodbo povzamemo v nekaj stavkih. Vseeno je dobro prebrati celotno besedilo v Svetem pismu.

*V četrtem letu Jošijevega sina Jojakíma, Judovega kralja, se je zgodila Jeremiju ta beseda od GOSPODA, rekoč: Vzemi si zvitek knjige in zapiši vanj vse besede, ki sem ti jih govoril o Izraelu in o Judu in o vseh narodih od dneva, ko sem te ogovoril, od Jošijevih dni do tega dne. Morda bo Judova hiša prisluhnila vsej nesreči, ki jim jo nameravam storiti, in se bodo vrnili vsak s svoje hudobne poti, da jim bom mogel odpustiti krivdo in greh. Tedaj je Jeremija poklical Nerijájevega sina Baruha. Baruh je po Jeremijevem nareku zapisal v zvitek knjige vse GOSPODOVE besede, ki mu jih je govoril. Miha, Gemarjájev sin in Šafánov vnuk, je slišal vse GOSPODOVE besede iz knjige. Šel je v kraljevo hišo v pisarjevo sobo. Tam so bili ravno vsi višji uradniki na seji [...] Miha jim je povedal vse besede, ki jih je slišal, ko je Baruh bral iz knjige na ušesa ljudstva. Tedaj so vsi višji uradniki poslali k Baruhu [...] s pozivom: »Zvitek, iz katerega si bral na ušesa ljudstva, vzemi s seboj in pridi!« Rekli so mu: »Sédi in nam ga beri na ušesa.« In Baruh jim je bral na ušesa. Ko so slišali vse besede, so se prestrašeni spogledali in rekli Baruhu: »Vse te besede moramo sporočiti kralju.« [...] Nato so višji uradniki rekli Baruhu: »Pojdi, skrij se, ti in Jeremija; nihče naj ne ve, kje sta.«
(Jer 36,1-11)*

Jeremija je sprejel Božji klic še kot najstnik. Bal se je Božjega klica; vse do konca življenja je bil bolj žalosten kot ne. Njega, najstnika, je doletela čast, da je smel jokati in prositi za spreobrnitev južnega kraljestva Juda. Žal ni dočakal njihovega poboljšanja. Dočakal pa je izpolnitev svojega prerokovanja, kajti kraljestvo Juda je padlo v roke mogočnega Babilona. On sam ni bil izgnan, ampak so ga učenci pravočasno pospremili v Egipt. Tam se je sled za njim izgubila.

V današnjem besedilu je Jeremija že starček. Bije bitko z lažnimi preroki, ki so se zajedli v dvor. Kralju so svetovali, kakor so ga srbela ušesa, zato so lahko jedli kruh brez motike. Nič novega pod soncem, bi rekel Salomon. Kljub neznanskemu odporu, ki ga je doživljal, se vseeno dobro vidi, da je kot prerok v Judeji bil avtoriteta. Blizu mu je bil Baruh – pisar in tudi sam kar prepričljiv mali prerok. Jeremija, velik prerok, je zaupal Baruhu. Verjel mu je, da bo zvesto zapisal vsako besedo razodetja, kot mu bo narekoval. Baruh je moral poskrbeti, da so zapiski prišli do pravih ljudi, ki so imeli dostop do pravih ljudi, ki so imeli dostop do kralja. Lažniva bratovščina je namreč Jeremiju onemogočila prost pristop h kralju. Recimo, da je bil Baruh nekakšen duhovni ataše ali pa kar nuncij. Njegovo sodelovanje z Jeremijem se je verjetno začelo veliko prej, saj si zaupanja ne pridobimo čez noč. Te umetnosti bi se moral naučiti marsikdo, kajti življenje ni igra na srečo. Preden komu podaš desnico, je treba človeka poznati; preden prisedeš k družbi, se je bolje prepričati, če to ni družba posmehljivcev (Ps 1); preden komu pošlješ poljub, prepričaj se, če je vreden te dragocenosti, in preden podariš srce, glej, da ga ne podariš barabi, pa naj je ta baraba še tako lep/lepa.

Baruh je bil tak mož, kakršnemu je mogel Jeremija stisniti desnico, mu zaupati, da bo natančno zapisal razodetje o *novi zavezi* in da ne bo izdal njunega skrivališča. Baruh je storil več, kot bi kdo mogel pričakovati. Skrival se je skupaj z Jeremijem in mu najbrž stregel; bil mu je pomočnik in sel in brez dvoma tudi zvest prijatelj. V njegovo pohvalo je zapisano, da je storil vse, kar mu je Jeremija ukazal. Živi zgled pokorščine! Ni pa mu bilo lahko, kajti pretrpel je vse, kar je pretrpel Jeremija. Učenec ni večji od učitelja, je rekel Jezus.

Pustimo naši misli, da odtava v daljno preteklost in se razgleda po tedanji sceni. Vendar ne pričakujmo, da bomo z našo pametjo docela razumeli misel ljudstev povsem drugačnega miselnega sveta iz tako oddaljene preteklosti. Ne ponavljajmo greha *bibliolatrov*, to je ljudi, ki se svetega besedila lotevajo samostojno in samovoljno. Ti so skovali na desetisoče nasprotujočih si »naukov« in povzročajo veliko zmedo med ljudmi. Sveto knjigo moremo pravilno razumeti, le če jo beremo *s Cerkvijo in v Cerkvi!*

Za Judejo se je končalo slabo. Kralj je dobil svoje plačilo in lažni preroki svoje. Baruh je pričakoval od Gospoda velikih reči, a se mu pričakovanje ni uresničilo. Pač ... Za služenje in zvestobo je »kot vojni plen« prejel življenje. Beseda, ki jo je prerok Jeremija govoril Baruhu: »Tako govori Gospod, Izraelov Bog, o tebi, Baruh: Rekel si: 'Gorje mi, ker Gospod kopiči žalost na mojo bolečino! Utrudil sem se v svojem vzdihovanju in ne najdem počitka.' Tako mu povej: Tako govori Gospod: 'Glej, kar sem sezidal, podiram, in kar sem zasadil, rujem; torej vso deželo. Zase pričakuješ velikih reči! Ne pričakuj jih! Kajti glej: spraval bom nesrečo nad vse meso, govori Gospod. Tebi pa bom dal življenje kot vojni plen na vseh krajih, kamor pojdeš.'« (Jer 45,1-5)

Zapišimo si v spomin, da je bilo služenje Gospodu in strežba Njegovemu služabniku Jeremiju že samo po sebi velik privilegij in veliko plačilo.

103

Božji človek in stari prerok

1 Kr 13,1-33

Sveti božji mož, o katerem bomo premišljevali, nima imena. Naj ga torej poimenujemo Anonim? Morda, ampak le v sili. Najprej moramo vsak zase prebrati celotno trinajsto poglavje Prve knjige kraljev ... Zdaj lahko začnemo iskati podrobnosti in poudarke, ki nosijo v sebi nauk, sporočilo ali odgovor za nas. Prišel je iz Judeje. Tedaj je Davidovo kraljestvo že razdeljeno na Judejo in Izrael. Tempelj je ostal v Judeji. Zato je kralj Jerobeám moral sam stikati po oltarju. Ko je naš neimenovani Božji mož prišel v Betel, je bil Jerobeám ravnokar pri oltarju in je hotel zažgati kadilo. Mož iz Judeje je takoj izstrelil proti njemu salvo kritike in tudi napoved grdih dogodkov v prihodnosti. Skočila sta si v lase in Jerobeám jih je skupil po roki, ki jo je iztegnil proti preroku, itd. Zgodba je vredna trikratnega branja.

Zanimivo je, da je imel Jahve po vsem Jutrovem razsejane »speče celice« častilcev, pričevalcev, vidcev, maziljencev. Bil je tam neki Abraham, zatem neki Melkízedek, nato Mojzesov tast duhovnik Jetre. Imel je monoteiste pred monoteizmom. Spomnimo se Elijevega obupa, ko je mislil, da je on zadnji Gospodov služabnik. Gospod pa mu je pošepnil, da ima še sedem tisoč takih mož, ki niso pokleknili pred Baalom. Če bi kdo izmed nas lahko stopil korak nazaj v tiste čase, bi srečal marsikoga, kateremu bi lahko rekel: »Brat moj!« Srečal bi *domačega v veri*. Delitev Salomonove države na dva dela je bila tudi duhovni razkol. Tempelj je ostal v Jeruzalemu. Darovanje in duhovništvo sta ostala v Jeruzalemu. Na misel mi prihajajo številne krščanske delne Cerkve, ki so v preteklosti prehajale iz ene pod drugo oblast in zavoljo objestnih vladarjev niso več smeli drug k drugemu. Novi vladar ni priznal avtoritete prejšnjega patriarha, razklane Cerkve pa niso mogle pridobiti avtokefalnosti. In dandanes nasprotniki krščanstva sprašujejo, zakaj se ne dogovorimo za nekakšno edinost. V eno tako situacijo se je zaprašil brezimni možak, recimo mu *Anonim*. Srčika problema je bila v tem, da so se »severnjaki«

zapletli ne samo politično, ampak tudi duhovno. Dejansko so bili prisiljeni zateči se v predabrahamsko religioznost. Naredili so si dve svetišči in se klanjali nekakšni sveti kravi. Podobno se godi dandanes številnim kvaziprotestantskim skupnostim, ki kljub zvestobi *scripturi* končajo v *new ageu*.

Po tem dramatičnem srečanju se je Božji mož odpravil domov. V Betelu je živel star prerok. Najbrž se je bil upokojil, sicer bi z Jerobeámom lahko opravil sam. Ali pa je bil prodana duša, ki je iz strahu pred politikom snedla lastni jezik. Sinovi so mu povedali o dramatičnih dogodkih v svetišču. Poizvedel je, v katero smer je odšel, in na svojem osličku urno odjezdil za prerokom iz Judeje ter ga povabil na svoj dom. Judejski prerok mu je razložil, da se ne sme vračati po isti poti, ker mu je tako naročil Gospod. Betelski stari prerok ga je z lažjo, češ da mu je angel Gospodov naročil, naj pogosti judejskega preroka, spravil k sebi na dom. Pri *sofri* (okrogla nizka mizica) sta pomodrovala o tem in onem. Nenadoma je stari prerok judejskemu vrgel v obraz očitek, češ da se ni držal Gospodovega naročila in bo zato nekje na poti nastradal. Potem mu je dal svojega osla in ga odposlal. Zdaj pa se človek vpraša: *Kdo nam laže? Komu sploh ne smeš verjet?*

Za koliko ovinki je *velika mačka* čakala preroka, ne vemo. Ampak čakala ga je. Kdo bi vedel, s kakšnimi mislimi se je ukvarjal judejski prerok, stopajoč po poti, ki je vodila v domače kraje. Morda ga je zaposlovala misel na *kolega*, betelskega starega preroka, ki ga je z lažjo zvalil v past. Kakšen človek je to? Ali mu je na starost izpuhtela pamet ali pa je bil *prodana duša*. Težko je, če te *brat* v veri izda. Upam si reči, da ga je tisto, da ga nekje čaka nesreča, manj skrbelo. Najbrž je poznal pripoved o Davidovem ljudskem štetju, s katerim je razsrdil Gospoda. Smel je izbrati eno izmed treh slabih možnosti (2 Sam 24,14). Izbral je, da se vda božji milosti ali nemilosti, rekoč: »Padimo raje v Gospodovo roko, ker je njegovo

usmiljenje veliko; v človekovo roko pa ne bi rad padel!« To si velja zapomniti! Gospod, tvoj sem živ ali mrtev! Končno je srečal veliko mačko in vsega je bilo konec. Ko je stari prerok prišel na prizorišče, je imel kaj videti. Osličku ni manjkalo niti las z glave. Judovskega preroka so pokopali nekje pri Betelu. In s tem še ni konec zgodbe. Ko so ga pokopali, je *stari prerok* rekel svojim sinovom: »Ko umrem, me pokopljite v grobu, kjer je pokopan Božji mož! Moje kosti položite poleg njegovih kosti! Zagotovo se bo namreč izpolnila beseda, ki jo je po Gospodovem naročilu zaklical proti oltarju v Betelu in proti vsem svetiščem na višinah, ki so po samarijskih mestih.« In storili so po njegovi besedi. Ali smo videli? V Božjem tulcu je veliko pušic. Vse so učinkovite. Vse zadenejo cilj. Njemu v čast.

*Becalél in Oholiáb,
tista umetnika, ki sta dizajnirala prvo
Izraelovo svetišče in vso opremo zanj*

Kolikokrat smo brali Pismo, ne da bi opazili tako pomembno poročilo, kot je tole:

Gospod je spregovoril Mojzesu in rekel: Glej, poklical sem po imenu Becaléla, sina Urijája, Hurovega sina, iz Judovega rodu. Napolnil sem ga z Božjim duhom, z modrostjo, razumnostjo in vednostjo za vsakršno delo, da napravi načrte za delo iz zlata, srebra in brona; za rezanje kamnov za vdelavanje, za rezbarjenje lesa, za opravljanje vsakršnega dela. Dodal pa sem mu še Oholiába, Ahisamáhovega sina iz Danovega rodu; in vsem modrim sem položil v srce modrost (modrost daje Gospod tistim, ki se bojijo Boga, Ps 111,10; Job 28,28; Prg 1,7; Prg 8,13, itd.), da bodo naredili vse, kar sem ti zapovedal: shodni šotor, skrinjo pričevanja, pravni pokrov na njej in vso šotorsko opremo: mizo in njene priprave, čisti svečnik in vse njegove priprave, kadilni oltar, oltar za žgalne daritve in vse njegove priprave, umivalnik in njegovo stojalo, bogoslužna oblačila, sveta oblačila za duhovnika Arona in oblačila njegovih sinov za duhovniško službo, mazilno olje in dišeče kadilo za svetišče. Povsem tako naj naredijo, kakor sem ti zapovedal.

2 Mz 31,1-11

Samo Bog ve, kaj je v človeku, kaj kdo zmore in česa ne more. Bog razdeljuje talente. »Vsak dober dar in vsako popolno darilo prihaja od zgoraj, od Očeta luči, pri katerem ni spremembe ne sence menjave.« (Jak 1,17) Razmišljam, koliko takih izjemnih umetnikov je človeštvo utišalo, še preden so se lahko oglasili. Kralji in vladarji, generali in kaplarji, včasih družina, drugič družbene okoliščine niso dovolile, da bi taki dragoceni ljudje toliko odrasli, da bi lahko postali sodelavci Božji in da bi po Njegovem navdihu razodevali Njegovo modrost, da bi se širilo spoznanje o Bogu in da bi hranili človeštvo z lepim in dobrim ... Bogu v čast.

Junakov vere se spominjamo; vsak dan pri maši omenimo vsaj enega. Ampak ali je kdo slišal za ta dva: Becaléla in Oholiába? Bila sta izredna umetnika, ki sta opremila in okrasila shodni šotor. Na svetu je bilo veliko svetišč, vendar nobeno ni pripovedovalo zgodbe o prihajajočem Mesiju. Lahko rečemo, da sta bila genija zlatih rok. Za vedno sta zaznamovala bogočastje abrahamskih verstev. Doslej ju v hitenju od Sinaja k Sionu in v hrupu dogodkov nisem videl tako razločno. In vendar, kakšno dediščino sta nam zapustila! Velike poganske templje iz tistih časov je prerasel pragozd, krščanske cerkve in cerkvice, ki so naslednice shodnega šotora, pa krasijo mesta in vasi po vsem svetu. Pri nas v Deželi skoraj vsak hrib krasi taka lepotica. Ena lepša od druge!

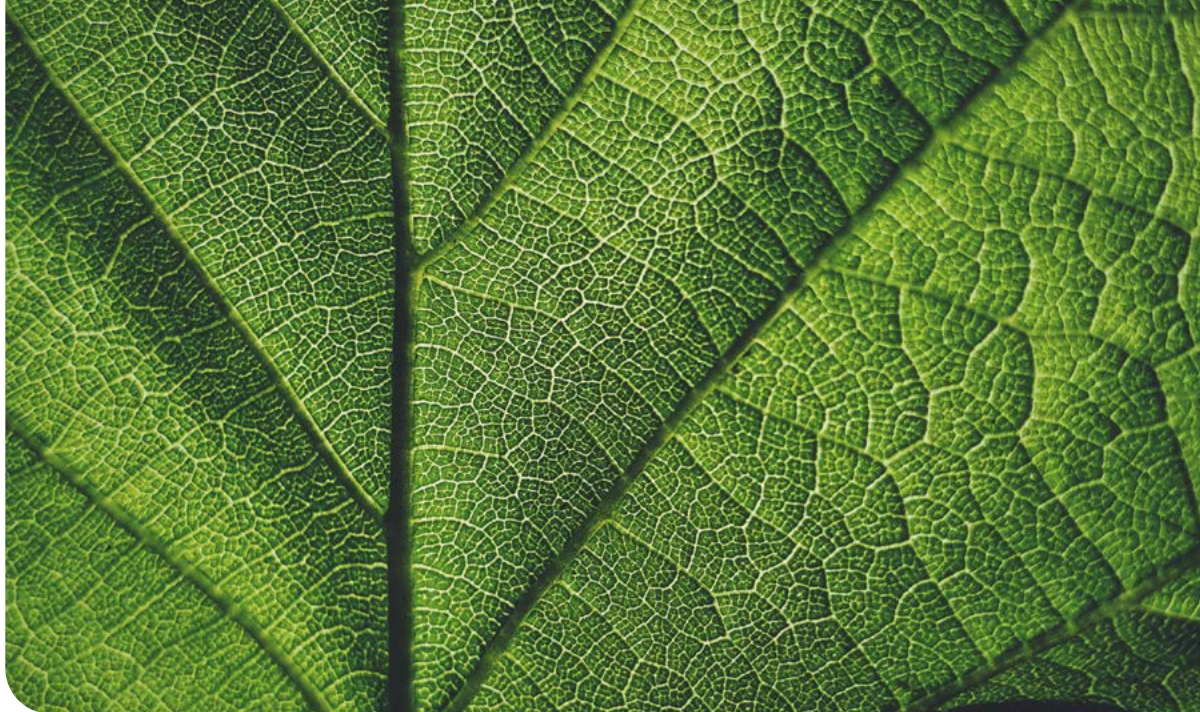
Oni dan je gospod iz občinstva vprašal, kdaj se bo Cerkev *posodobila*. Standardno in vedno ponavljajoče se vprašanje. Vprašanje je bilo namenjeno gospodu na moji levi. Ta je lepo odgovoril: »Vse, kar lahko storimo, je, da vam znova razložimo naša znamenja, s katerimi izražamo svojo vero ...« Sam sem dodal, da se Cerkev ne more posodabljati »na zahtevo«. Našo vero smo prejeli po Očaku Abrahamu. Abraham je v veri živel do konca svojih dni. V veri se je izgrajeval iz leta v leto. Apostol Juda je že zelo zgodaj svetoval učencem: »Vi, ljubi, pa izgrajujte sebe na temelju svoje presvete vere.« (1,20) Bogoslužni red našega bogoslužja sega prav do božjega moža Mojzesa in njegovega brata Aarona ... Po razodetju sta bila narejen shodni šotor in bogoslužna oprema. Tudi Salomonov tempelj je bil narejen po navdihu. Vse to je podedovala Cerkev, in tako je do dneva današnjega v Vzhodni in Zahodni cerkvi.

Muftija na moji desni je prikimal, čeprav se sicer razhajava. Krščanstvo ni »dialektični marksizem«, da bi se spreminjalo glede na okoliščine, pač pa *vera nad verami*. Svoj delež k odličnosti Cerkve sta prispevala naša današnja občudovanca. Gospod naj ju ohrani v blagem spominu.

Nekje sem slišal, da je bil Salomonov tempelj vsaj tako slaven, kot je recimo Tadž Mahal. Eno izmed svetovnih čudes takratne dobe. Verjamem! Mar ne drži, da k lepi veri spada lepo svetišče, v svetišču lepa oprema in lepo bogočastje? Mar je možno *posodobiti* nekaj, kar je skoraj popolno (samo Jahve je popoln!)? Ali bi mogli polepšati nekaj, kar je vrhunec lepote? Naših umetnikov niso navdihnile grške muze, pač pa sam Gospod. Prav gotovo je tudi naša Cerkev bogata takih zlatorokih in zlatoustih mož in žena. Če bo treba, jih bo Bog predramil in poklical k mnogim dobrim delom, bratom in sestram v prid in Nebeškemu Očetu v slavo.

*Tista ženska,
ki se je dotaknila Jezusa in ozdravela*

Jezus se je bil ravnokar odzval prošnji krajevnega rabina Jaira, naj pride ozdravit njegovo hčerko, ki je bila v smrtni uri. Marko takole razpreda spomine: Za njim se je odpravila velika množica in pritiskala nanj. V njej je bila tudi žena, ki je že dvanajst let krvavela. Veliko je pretrpela od mnogih zdravnikov in porabila vse svoje premoženje, pa ji ni nič pomagalo, ampak je bilo z njo celo slabše. Slišala je za Jezusa. Med množico se mu je približala od zadaj in se dotaknila njegove obleke. Rekla je namreč:

»Tudi če se dotaknem le njegove obleke, bom rešena.« In v hipu se ji je ustavila kri in v telesu je začutila, da je ozdravljena nadloge. Jezus je v sebi zaznal, da je šla moč iz njega. Takoj se je obrnil v množici in rekel: »Kdo se je dotaknil moje obleke?« Njegovi učenci so mu govorili: »Saj vidiš, kako množica pritiska nate, pa praviš: Kdo se me je dotaknil?« Oziral se je okrog, da bi videl tisto, ki je to storila. Ker je žena vedela, kaj se je z njo zgodilo, je vsa preplašena trepetaje pristopila, se vrgla predenj in mu povedala vso resnico. On pa ji je rekel: »Hči, tvoja vera te je rešila. Pojdi v miru in bodi ozdravljena svoje nadloge!«

Mr 5,21-34

V množici, ki se je vznemirjena premikala od ene do druge Jezusove postaje, kjer je postal in učil, je bila neka ženska brez imena in identitete. Nikogaršnja, trepetajoča in hudo bolna je nemo hodila, kamor jo je vlekla množica. Morda se je komaj premikala, saj je v zadnjih dvanajstih letih bolehalo za neozdravljivo hemofilijo. V njenih žilah ni bilo več dobre krvi. Po Postavi je bila nečista in sploh ne bi smela med ljudi. Lahko je bila samo del množice, nevidno bitje.

O Jezusu je verjetno slišala dovolj, pa tudi v tem dnevu ga je poslušala. »Strmeli so nad njegovim naukom, kajti učil jih je kakor nekdo, ki ima oblast, in ne kakor pismouki.« (Mr 1,22) Sčasoma je v njej rasla radovednost. Kaj bi bilo, če bi bilo? Kakor je črvičilo Evo pod drevesom spoznanja, tako je naša Anonima pogledovala, kako bi se dotaknila Jezusa. Ni vedela, da je pred njo »drevo življenja«. Ni si upala stopiti Njemu pred oči. Morda se je počutila krivo in grešno, od Boga kaznovano, skratka – žensko! Fantje in možje niso zmeraj znali v ženski videti odseva Božje lepote. Življenje je bilo grobo, fantje so bili robati in dekleta tudi. Duh sam je vsake toliko spomnil Abrahamove sinove, da so jim dokazi o Njegovem bivanju na dosegu roke. Jap, prav v ličkih njihovih deklet, njihovih sestic in njihovih sinov in hčera. Sveti pisci so zapisali, da je bila Abrahamova Sara lepa (1 Mz 12,11), Urijajeva Batšeba je bila lepa, kraljica Vašti je bila lepa, Judita, Ester ... Tudi dojenček Mojzes je bil lep fantek; zato ga je mati tri mesece skrivala pred faraonom. Kdor je blizu zemlji, sme uživati v lepoti polj in gozdov, holmov in gorskih očakov, vodá in neba ter živih bitij. Naša Anonima se je tisti dan napila sladkosti evangelija, kakor ga je oznanjal Jezus. Rada bi se ga dotaknila. In se ga je dotaknila! Oprezno, zgolj roba njegovega oblačila. In takoj je začutila, da je zdrava. Tudi Jezus je takoj začutil, da je ona zdrava. A je ni pustil oditi kot neznanko. Menim, da se Gospod ni oziral, da bi videl, kdo se Ga je dotaknil, pač pa je množici hotel dati priložnost, da bi videli in slišali in da bi se o tem govorilo. Ona sama pa ni bila več Anonima. Prejela je svojo identiteto: Tista, ki se je dotaknila Jezusa in bila ozdravljena. Pred vsemi se je vrgla na tla pred njim in povedala svojo zgodbo. Gospod je pohvalil njeno zaupanje in jo odslovil v miru.

Bratje in sestre, tudi mi neprenehoma iztegujemo srce in iščemo stika z Gospodom. Bodisi zato, ker dušo žeja po lepem, bodisi ker duša potrebuje zdravilni dotik. Ni strahu, da tega ne bi znali. Kot mladenič najde pot do dekleta, tako duša najde

pot do Ženina. Z njim smo veliko bolj »na zvezi«, kot si mislimo. Zanimivo je, da je ta dogodek vrinjen v neki drug dogodek. Rabi Jair Ga je prosil za življenje svoje hčerke, in ko se je Jezus premaknil v smeri Jairove hiše, je množica drla za njim. Vsa množica je pritiskala nanj, z vseh strani so ga stiskali, vendar se Ga vse to »ni dotaknilo«. Vsak posameznik je imel razlog, da je sledil Jezusovim stopinjam. Med njimi so bili tudi »lovci na čudeže« in »varuhi izročila starih«. Koliko ljudi, ki bi hoteli Gospoda vpreči v svoj plug, koliko sikarijev, ki so pod kaftani stiskali svoje *kame* (nože), zmeraj pripravljeni koga zabosti ... Le ta uboga ženska je imela en sam namen: dotakniti se Jezusa. Morda niti ni pričakovala ozdravljenja. Ampak dotakniti se Njega, po katerem hrepeni srce – take priložnosti se ne izpusti! Dotakniti se Jezusa pa nikakor ne more biti narobe; zmeraj je samo prav.

*Tista deklica,
ki je na onem svetu slišala:
»Deklica, vstani!«*

**Deklico je prijel za roko in ji rekel: »Talita kum,«
kar v prevodu pomeni: »Deklica, rečem ti, vstani!«**

Mr 5,41

Ta epizoda je samo eden v nizu dogodkov, ki so se bliskovito dogajali drug za drugim. Gospod Jezus je ravno pohvalil vero ženske, ki se je dotaknila roba njegove obleke in v hipu ozdravela, nato se mu je rabi Jaír vrgel pred noge. »Rabi Jehušua, pomagaj!« Življenje njegove hčerkice se je iztekalo. Gospod stopi za Jaírom. Na poti jih prestrežejo rabinovi domači s strašno novico: »Umrla je.« Upanje, da bo deklica ozdravela se je spreverglo v razočaranje. Vendar je hodil naprej. Hodil je skozi najhujši vihar svojega življenja, da bi svojo ljubljeno še enkrat videl, preden se ohladi. Hiša je bila polna objokovalk, ki so že objokovale deklico. To je bil star vzhodnjaški običaj; ženske so jokale za plačilo. Jezus jih je utišal, rekoč, da deklica le spi. Požel je njihov posmeh. Gospod je stopil k izbi, prisotni pa so silili v notranjost, da bi napasli radovedne oči. Jezus je dovolil, da ga spremljata le mama in tata ter trije učenci: Peter, Jakob in njegov brat Janez. Nobene paše za oči ni bilo. Jezus je vstopil v izbo, deklico prijel za roko in rekel: »Deklica, velim ti, vstani!« In deklica je vstala. Vsem so vstali lasje na glavi. Malo prej so bili prepričani, da je bila mrtvo mrtva, zdaj pa nenadoma živo živa. Kaj se zdaj tu dogaja? Življenje se je izteklo, vstopil je Jezus in življenje se je znova začelo. Ali ni to znamenje, da imamo med seboj preroka, kakor v starih časih? Kaj pa, če je sam Mesija!

Zakaj je deklica umrla v najbolj nežnem obdobju življenja? V toplih krajih se najbrž ni prehladila. Tudi zaradi pomanjkanja ni umrla, saj so Izraelci svoje Levite materialno vzdrževali. Za smrt zavoljo ljubezni je bila še premlada. Pomislil bi na slaboten srček. Moralo je biti nekaj resnega, otrok je vendar umrl! Nekoč sem obiskal umirajoče deklice. Imela je komaj osemnajst let in zadnjo fazo 'dolge in težke

bolezni'. Obiskoval sem jo v UKC, zadnjič pa sem jo videl doma. Bila je lepa in svetla kot angelček. Ni prosjačila za čudež. – »Samo ka iden k Jezusi,« je govorila. To so sveti trenutki. Vsi smo se zavedali, da je njenega življenja konec in da se hkrati poraja neko novo življenje. Človek bi vokal od žalosti in veselja hkrati. Nekaj podobnega so morali doživljati pri Jaírovih. Za njimi je bilo dolgo strahovanje za življenje deklice, nato upanje 'proti upanju', da se bo vendarle obrnilo na bolje, nato mučno sprejemanje resničnosti in vdaja v Božjo voljo, nato samo še čakanje konca. Včasih se nam res zazdi, da je Gospod v neki naši zadevi interveniral prepozno. Vendar, Gospod *ne more biti prepozen*. Ne more zamuditi, ker ne biva v času in prostoru. Biva *v sebi*. Tudi Božji molk je odgovor. Njegov *ne* je enakovreden Njegovemu *da*. Na dan sodbe nam bo jasno, koliko Božjih *ne* je bilo v naš največji prid.

Življenje v občestvu je pestro. Ne pogrešamo ničesar, kar je lastno človekovi naravi. Deležni smo posledic *želje po spoznanju zla*, zaletavamo se drug v drugega, ker hočemo imeti, kar imajo drugi, in celo njihovo hočemo imeti; hočemo biti *vsi enaki* in neke imenitne dame celo zahtevajo, da naj možje rojevajo, recimo. Deležni smo zaupanja in sumničenja, posmeha in odobravanja; deležni smo tudi ljubezni in sovraštva. Rinemo iz enega nesmisla v drugega, iz ene nesreče v drugo ... prepiramo se, ker želimo in ne prejmemo. Ne prejmemo, ker ne znamo prositi. Pozabili smo, kaj je sram, in ne zakrivamo svoje sramote. Ne iščemo znanja izkušenih in modrosti modrih. Svoje odvisnosti razglašamo za svobodo. Je še kdo, ki ve, kaj je *čast*, kaj *ugled*? Vidimo, da je tudi Jezus bil deležen pridelkov našega padca. Ampak: *Maran athá!* – »Amen, pridi, Gospod Jezus!« Pridi, Gospod, ubogi te čakajo.

Jaírovo domačijo lahko uvrstimo k tistemu dobremu semenu, ki je padlo v rodovitno prst, iz katere je Cerkev pognala korenine. Enako je z vsemi, ki jim je Jezus prinesel *poljub milosti*, kot bi rekel starec Zosima v Karamazovih. Dokler ne pride Gospod, pa dëlimo poljube milosti (oznanjajmo Evangelij), izgrajujmo drug drugega, vzajemno si pomagajmo v duhovni rasti (1 Tes 5,11) in v vsem izhajajmo iz ljubezni. Ja, naj nas ljubezen motivira in nas vodi iz enega lepega pričevanja v drugo. Jezusova Cerkev bo obstala, kajti tako je obljubil Gospod. Kdor ima ušesa za poslušanje, naj posluša, kaj Sveti Duh govori Cerkvi ...

*Malh,
tisti tempeljski varnostnik,
ki bi skoraj izgubil glavo*

Lk 22,47-53

Evangelist Luka se je potrudil izvedeti celó ime tempeljskega varnostnika, ki mu je v ravsu ob Jezusovi aretaciji nihče drug kot apostol Peter odsekal desno uho. To je bil Malh. Skupil jo je po ušesu. Le malo drugačen zamah bi mu morda odrobil glavo. Le kako naj stopi pred ženo brez uhlja? Jezus, uvideven, kot je, mu je odrezani uhelj z enim dotikom ozdravil. Takole je zapisal Luka po pripovedovanju prič:

Medtem ko je še govoril, je prišla množica. Pred njo je hodil eden izmed dvanajsterih, ki se je imenoval Juda. Približal se je Jezusu, da bi ga poljubil. Jezus pa mu je rekel: »Juda, s poljubom izdajaš Sina človekovega?« Ko so ti, ki so bili okrog njega, videli, kaj bo, so rekli: »Gospod, naj udarimo z mečem?« In eden izmed njih je udaril po služabniku vélikega duhovnika in mu odsekal desno uho. Jezus je odgovoril: »Nehajte! Dovolj je!« In dotaknil se je ušesa ter ga ozdravil.

V raju je hudi duh nekako skalil tisto lepo podobo Boga, ki sta jo imela prva prebivalca raja. Vrgel je nanj temno senco dvoma, češ: Bog vama je prepovedal uživati jabolko spora, ker ve, da bi, če bi ga zaužila, silno napredovala. Spoznala bi dobro in zlo. *Bila bi kakor Bog!* Tako pa, revčka, poznata samo dobro. Ves čas prevladuje približno taka predstava o Bogu. Ko smo se mi drug za drugim prebujali v resničnost sveta, je človeška nevednost že povsem izmaličila Njegovo podobo. Božjo podobo. Kadar smo morali predenj, smo povešali pogled. Strah, ne občutek za *sveto* nas je mrtvičil. To podobo je lahko osvetlil samo Sin živega Boga, Jezus Kristus, *Soter*. – Kakšen mož je bil Jezus iz Nazareta! Kajti govoril je, da je prišel zato, da bi nekaj *razložil* o Bogu. Govoril je, da sta on in Oče *eno*. Govoril je, da on dela samo to, kar vidi pri svojem Očetu. Iz njegovih dejanj so ljudje mogli

razbrati, kakšen je Bog Abrahamov. Dandanes narodi še vedno živijo pod vtisom tiste predstave o Bogu, kot jo je podtaknil hudobni nadangel. Zato je izčiščevanje Božje podobe morda še bolj potrebno kot oznanjevanje samo.

Bili so namreč tam neki *puritanci* in *neki Jansen*. Njihova notranja popačena podoba Boga je preplavila Zahod. So se pač učili pri napačnih učiteljih. Pri takih, ki se jim skoraj gnusi človeško bitje. Bili bi samo duh. Zahodni svet dojema Cerkev skozi prizmo janzenizma in puritanstva. »Od začetka pa ni bilo tako,« bi rekel Jezus (Mt 19,8).

Vrnimo se k Malhu. Kdo bi vedel, kako se je počutil, stoječ okrvavljen v tistem dogajanju. Ali ga je zadela nesreča, ker ga je Peter skrajšal za uho, ali pa je imel srečo, ker je v tepežu neizkušeni Peter slabo nameril in je Malh izgubil le uhelj, ne pa tudi brkov. Poleg njega je bil blagajnik dvanajsterice. Z mošnjičkom, bogatejšim za trideset srebrnih. Za njima sta se skozi temo spotikala še oba velika duhovnika, nato Malhov komandir – vsi odlično oboroženi s koli – pa tudi nekateri starešine ljudstva. Skratka, celotna »ablast«. Borbena morala je bila na visoki ravni. Celo Jezus jih je pohvalil: »Kakor nad razbojnika ste prišli z meči in koli. Dan na dan sem bil med vami v templju in niste vzdignili rok nad mene. Toda to je vaša ura in oblast teme.« Trk svetov torej: izraelska teokracija proti Vladarju stvarstva. Teokrati odlično oboroženi z nekaj meči in nekaj koli; Vladarjeva armada pa kar z dvema mečema. Zmaga je seveda naša.

Za Malha je celotna zgodba eno samo presenečenje. Domov se je moral vrniti z več vprašanji kot odgovori. Če je bil zelot, je tja v hrib rinil prostovoljno. Morda se je postavil v bran nečemu preživetemu. Kakor nergači, ki jim noben papež ni dovolj dober, recimo. Ja, doživel je krvavo izkustvo, zatem pa Jezusov naravnost

čudežen poseg v dogajanje. Najprej ozdravitev Malha. Medtem so se učenci lahko razbežali in se izognili aretaciji; Jezus se mirno vda preganjalcem, zgodba se lahko konča. Malh ostane v nepredirni preteklosti. Po tako burnem doživetju Kristusa, po tako burnem srečanju ni mogel ostati tisti Malh od prej. Njegovo mesto je zdaj med učenci. Morda je prav on evangelistu Luku povedal svojo zgodbo in še kakšno drugo. Verjeti je, da je postal znan človek. Imel je kaj povedati. Njegov trk v Jezusa ni manj dramatičen od Pavlovega. Kako je potekalo njegovo življenje potem? Ali se je srečeval z rojaki v Salomonovem stebreniku templja in evangeliziral, ali se je srečeval z brati pri svetem obedu, ali je bil med tistimi, ki so doživeli binkošti? Ali pa so ga vrgli iz službe, morda celo preganjali in umorili, kakor so storili Lazarju? Tudi na ta vprašanja nam bo odgovorila večnost.

Zdaj pa poglejmo še k starešinam ljudstva in prvima med duhovniki. Nepredstavljivo je, da so se gospodje vrnili v mesto enako trdosrčni, kot so bili pred aretacijo Jezusa. Kakor v Noetovih časih, kakor v družbenih preobratih, kakor v našem času: nesmiselna agresija na Ukrajino, nesmiselno vsiljevanje teorije spola in teorije rase, nesmiselni stroški za jedrsko orožje, ki ne sme biti uporabljeno, ker bi scvrlo vse življenje na planetu. Za vse hudo tega sveta trdosrčneži obtožujejo Boga. Češ, zakaj ne ukrepa? Saj ukrepa Gospod! Prècej je ozdravil Malha, nato se je pustil odvlèci na mučenje, nato na križ, nato v grob. Na križu umreti za trdosrčneže in njihove grehe naložiti nase. Takšen mož je bil Jezus iz Nazareta!

*Matija,
apostol v rezervi*

V tistih dneh je Peter vstal sredi bratov, zbrala se je skupina kakih sto dvajset ljudi, in rekel: »Bratje! Moralo se je izpolniti Pismo, kakor je Sveti Duh napovedal po Davidovih ustih o Judu: postal je vodnik tistih, ki so zgrabili Jezusa. Bil je prištet med nas in deležen naše službe. Z nagrado, ki jo je dobil za svoje umazano delo, je kupil zemljišče; padel je z glavo navzdol, tako da se je razpočil in se mu je rzsulo vse drobovje. To se je razvedelo med vsemi, ki prebivajo v Jeruzalemu, tako da se tisto zemljišče zdaj v njihovem jeziku imenuje Hakéldama, kar pomeni 'Njiva krvi'. V knjigi psalmov je namreč pisano: Njegovo bivališče naj postane puščava, nihče naj v njem ne prebiva. In dalje: Njegovo službo naj prevzame kdo drug. Tu so možje, ki so hodili z nami ves čas, dokler je Gospod Jezus prihajal k nam in odhajal od nas, od Janezovega krsta do dne, ko je bil vzet od nas. Eden od njih mora biti z nami priča njegovega vstajenja!« Predlagali so dva, Jožefa, ki se je imenoval Báršaba, z vzdevkom Just, in Matija. Nato so takole molili: »Gospod, ti poznaš srca vseh, pokaži, katerega od teh dveh si izbral, naj prevzame mesto v tej službi in apostolstvo, od katerega je odpadel Juda, da je šel na svoj kraj!« In žrebali so, žreb pa je določil Matija, in pridružili so ga enajstim apostolom.

Apd 1,12-26

Apostol Peter in stodvajseterica, morda celo v isti zgornji izbi, kjer so še pred kratkim prestrašeni čakali na razvoj dogodkov po Jezusovi usmrtni. Financ ministra Juda pa od nikoder ... Kaj bomo zdaj? Izrael je zmeraj štel dvanajsterice: dvanajst očakov, dvanajst plemen, dvanajst Elijevih kamnov (1 Kr 18,1), dvanajst apostolov ... Dvanajstega rabimo, saj nismo nogometna ekipa, ki je kompletna, ko jih je enajst! Tudi Sveti Duh jih je v Psalmu nagovarjal: »Njegovo službo naj prevzame kdo drug« (Ps 109,8). Kdo le? Vedimo – Cerkev, kakor polž, vse svoje bogastvo nosi s seboj. Skriti zaklad se je razkril kot Matej. Izbrali so ga na cerkveni način, izmed svojih. Tudi pozneje, ko so morali voditi Cerkev po neshojenih poteh,

so sveti uporabljali tisto, kar so prejeli od starejših. Niso rabili novih obrazov. Ni si bilo treba izmišljati novega bogoslužja. Opustili so zgolj tisto, kar je bilo v novi povstajenjski resničnosti nepotrebno. Sicer so se še naprej zbirali v Salomonovem stebrišču in razpravljali o Mesiju (Apd 2,46). Na domovih so se zbirali, kot so se prej ob sobotah, peli so stare Psalme in molili stare molitve. Pozneje, ko so sveti pisci zapisali toliko zgodb in zgodbic o Jezusovem življenju in Njegovih dejanjih in so se morali odločiti, kaj od tega naj ohranijo kot zakonito besedilo krščanskega Svetega pisma, jih je Sveti Duh navdihnil, da naj krščanska Sveta knjiga vsebuje le tiste spise (korespondenco z apostoli in evangelije), ki so jih uporabljali pri bogoslužjih. Zato pravimo, da je Sveto pismo navdihnjeno. Zato, in ne, ker bi ti spisi bili napisani *po nareku Duha*, kakor nekateri kristjani zmotno mislijo.

Zdaj se vrnimo k dvanajstemu igralcu. Imeli so ga torej v rezervi. Imeli so dva! Misel mi uhaja k Preroku (Eliju). On je storil, kar je imel storiti, nato je obupal, češ: Ostal sem sam, njegovo veličastvo kralj bo nadme poslal *narodno milico* ... Gospodov angel pa mu je prinesel jesti in piti ter ga potolažil: Nisi sam, sveti Elija! Še sedem tisoč takih, ki niso upognili kolena pred Baalom, imamo ... (1 Kr 19,18) Eliju se ni zgodilo nič hudega. Šel je živ v nebesa.

Matej je torej bil tista skrita rezerva. Tudi zdaj, prav ta hip, bi Gospod v svoji Cerkvi lahko našel še dva ali tri ali sedem tisoč spečih vulkanov. Na Njegovo besedo bi se aktivirali in opravili velika božja dela! »Njegova stvaritev smo, ustvarjeni v Kristusu Jezusu za dobra dela; zanje nas je Bog vnaprej pripravil, da bi v njih živeli.« (Ef 2,10) Pomislimo, tale tihi brat, ki v ničemer ni izstopal in je v tihoti in skromnosti ves čas ob Dvanajsterici služil Gospodu, mogoče nikdar ni niti pomislil, da bi bil prištet k njim.

Služiti Gospodu v Njegovi Cerkvi je privilegij in nagrada. Očitno se ni udeležil tiste razprave, ko so se »redni« apostoli prepirali, kateri med njimi je večji (Lk 20,24). Tako je lepo in v miru dočakal, da se izpolni Gospodova beseda: Zadnji bodo prvi (Lk 13,30).

Pomislimo – niti prej niti pozneje ni niti pisnil. Vidimo ga tukaj, in nikoli prej in nikoli pozneje. In vendar ga je doletela čast apostola, prvaka Cerkve. Kot je bil Nikodem skrivni Jezusov učenec, je bil Matej skrivni Jezusov apostol. Koliko je takih mož in žena v Kristusovi Cerkvi, ki jih bo šele večnost razodela kot stebre Cerkve! Greš skozi množico in vidiš zgolj obraze. Zelo poredko naletiš na koga, pred komer se spodobi dvigniti klobuk. Če pa bi mogli videti v srca, bi se čudili, pred kom vse bi se spodobilo prikloniti in dvigniti klobuk. Kako bodo šele presenečeni posamezniki, ki jih bo večnost razodela kot pristne Kristusove služabnike! To bo pravi šok: »Gospod, kdaj vendar sem te nahranil, kdaj sem ti dal piti, kdaj sem ti noge umil, kdaj sem ti bolnemu stregel ...« (Mt 25,37) Zahvalimo se Gospodu za vsakega brata in sestro, ki izgorevajo za Cerkev.

Kazalo

<i>Melkizedek,</i> tisti duhovnik, ki je blagoslovil Abrahama.....	3
<i>Efrón,</i> tisti mož, ki je Abrahamu prodal grob za Saro.....	7
<i>Hlojini</i> domači.....	11
<i>Jefta,</i> tisti mož, ki se je prehitro zaobljubil.....	15
<i>Jitro ali Reguel?</i>	19

<i>Tista reva,</i> ki je podarila največ	23
<i>Tista gospa,</i> ki ji je hči priplesala prerokovo smrt	27
<i>Juda</i> iz Ulice ravne	31
<i>Tisti neznanec,</i> ki je kralju posodil osla	35
<i>Eliáb,</i> tisti 'špickandidat', ki ni bil izvoljen	39
<i>Ahitófel,</i> starozavezni Juda Iškariot	43
<i>Pinbás,</i> tisti mož, ki je zatrl epidemijo	47
<i>Roda,</i> tista, ki je šla poslušat, kdo trka sredi noči	51
<i>Tisti etiopski zakladničar,</i> ki je postal prvi etiopski kristjan	55

<i>Tisti mladenič,</i> ki so ga odnesli mrtvega, a se je še isti dan vrnil živ in zdrav	59
<i>Bileám,</i> tisti mož, ki je imel zgovorno mušo	63
<i>Tista ženska,</i> ki je vrnila upanje oblegani Samariji	67
<i>Tisti deček,</i> ki je imel pet hlebov in dve ribi	71
<i>Tista Sirofeničanka,</i> ki je mimo vrste izprosila hčeri zdravje	75
<i>Šifra in Pua,</i> porodničarki, ki sta rešili Mojzesa	79
<i>Naaman,</i> tisti poganski general, ki je prišel na zdravljenje v Izrael	83
<i>Tisti mož,</i> ki se je rval z legijo hudobcev	87
<i>Tisti Maltežan,</i> zaradi katerega je apostol Pavel doživel brodolom	91

<i>Lameh,</i> tisti mož, ki je uvedel krvno maščevanje	95
<i>Baruh,</i> tisti pisar, ki je zvesto zapisoval prerokove besede	99
<i>Božji človek in stari prerok</i>	103
<i>Becalél in Oboliáb,</i> tista umetnika, ki sta dizajnirala prvo Izraelovo svetišče in vso opremo zanj	107
<i>Tista ženska,</i> ki se je dotaknila Jezusa in ozdravela	111
<i>Tista deklica,</i> ki je na onem svetu slišala: »Deklica, vstani!«	115
<i>Malb,</i> tisti tempeljski varnostnik, ki bi skoraj izgubil glavo	119
<i>Matija,</i> apostol v rezervi	123

**V senci velikih.
Manj znane osebe Svetega pisma**

IZDAL IN ZALOŽIL

Zavod Biblično gibanje

Poljanska cesta 2, 1000 Ljubljana

ZA ZALOŽNIKA

Samo Skralovnik,
predsednik Zavoda Biblično gibanje

AVTOR

Izet Veladžić

OBLIKOVAL IN PRELOMIL

Robert Rošker

LEKTORIRALA

Aleksandra Kocmut

Ljubljana, 2025

ELEKTRONSKA IZDAJA

COBISS.SI-ID 257743363

ISBN 978-961-96360-1-5 (PDF)

V SENCI VELIKIH

*Manj znane osebe
Svetega pisma*

Zavod Biblično gibanje